

กฎหมายและระเบียบ

ที่เกี่ยวกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
พุทธศักราช ๒๔๘๔

พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
พุทธศักราช ๒๔๘๔

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย
พ.ศ. ๒๕๔๑

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทาน
พระบรมราชานุญาตเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔

คำนำ

หนังสือกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช ๒๔๘๔ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๘ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้เป็นหมวดหมู่และเผยแพร่ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้สนใจทั่วไป

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้สนใจทั่วไป

สำนักบริหารงานกลาง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พุทธศักราช ๒๔๘๔	๗
พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช ๒๔๘๔	๑๕
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑	๒๓
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๔๕
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทาน พระบรมราชานุญาตเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๘	๕๑
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔	๕๗

พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสสรียาภรณ์
อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
พุทธศักราช ๒๔๘๔

พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
พุทธศักราช ๒๔๘๔

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล.อ. พิชยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วย
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ
ยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องราช
อิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พุทธศักราช ๒๔๘๔”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก รัตนโกสินทรศก ๑๒๘ และบรรดากฎหมาย กฎ
และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้ง
กับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทาน และเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้

มาตรา ๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้สำหรับพระราชทานผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

มาตรา ๖ เจ้านายหรือผู้มีเกียรติของต่างประเทศอาจได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้

มาตรา ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้แบ่งเป็น ๘ ชั้น มีนามดังต่อไปนี้

ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ม.ป.ช.
ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ป.ช.
ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ท.ช.
ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ ต.ช.
ชั้นที่ ๔ จัตวตาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ จ.ช.
ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	อักษรย่อ บ.ช.
ชั้นที่ ๖ เหริยภรณ์ทองช้างเผือก	อักษรย่อ ร.ท.ช.
ชั้นที่ ๗ เหริยภรณ์เงินช้างเผือก	อักษรย่อ ร.ง.ช.

มาตรา ๘ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้มีลักษณะ ดังต่อไปนี้ คือ

ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราด้านหน้าเป็นรูปช้างไอรพต ลงยาสีขาวอยู่บนพื้นทอง ในดอกบัวบาน กลีบลงยาสีชมพูสลับแดง เกสรเงิน รอบนอกมีกระจังทองลงยา สีเขียวสีกัด มีรัศมีเปลวเงินตามระหว่าง ด้านหลังเปลี่ยนรูปข้างเป็นอักษร พระปรมาภิไธยย่อ ม.ป.ร. ลงยาสีแดง เบื้องบนมีอุณาโลมเงินและ พระมหามงกุฎทองมีรัศมีห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีแดง

ริมเขี้ยวมีริ้วเหลืองริ้วน้ำเงิน ขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง สะพายบ่าซ้ายเฉียง
ลงทางขวา กับมีดาราด้านหลังอย่างดวงตรา แต่ย่อมกว่าซ่อนอยู่บนรัศมีเงิน
จำหลักเป็นเพชรทรงสี่แฉก รัศมีทองสี่แฉก ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับ
พระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

ชั้นที่ ๑ ประถมภรณ์ข้างเผือก

ดวงตราเป็นรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นอยู่บนพื้นทองในดอกบัวบาน
กลีบลงยาสีแดงสลับเขียว เกสรเงิน รอบนอกมีกระจังเงินแปดทิศ มีกระจัง
แทรกตามระหว่าง ด้านหลังเปลี่ยนรูปช้างเผือกเป็นอักษรพระปรมาภิไธย
ย่อ ม.ป.ร. ลงยาสีแดง เบื้องบนมีพระมหามงกุฎทอง มีรัศมีห้อยกับแพรแถบ
ขนาดกว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร สีแดงริมเขียว มีริ้วเหลืองริ้วน้ำเงิน ขนาดใหญ่
ควบคั่นทั้งสองข้าง สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย กับมีดาราด้านหลังอย่าง
ดวงตราแต่กระจังยาวกว่าด้านหลังเป็นทอง ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับ
พระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

ชั้นที่ ๒ ทวิติยาภรณ์ข้างเผือก

ดวงตราอย่างประถมภรณ์ แต่ย่อมกว่า และที่พระมหามงกุฎไม่มีรัศมี
ด้านหลังเป็นทองเกลี้ยง ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซ็นติเมตร สวมคอ
กับมีดาราอย่างประถมภรณ์ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทาน
สตรีนั้น ดวงตรา ดารา มีขนาดย่อมกว่า และดวงตราใช้ห้อยกับแพรแถบ
ผูกเป็นรูปแมลงปอประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ข้างเผือก

ดวงตราอย่างทวิติยาภรณ์ ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซ็นติเมตร
สวมคอ สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรามีขนาดย่อมกว่า และห้อยแพรแถบ
ผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๔ จัตุรตาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราอย่างตรีตาภรณ์ แต่ย่อมกว่า ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซ็นติเมตร มีดอกไม้จิบติดบนแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรี ผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก

ดวงตราอย่างจัตุรตาภรณ์ แต่ไม่มีดอกไม้จิบ สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๖ เหรียญทองช้างเผือก

เหรียญเงินกลมกาไหล่ทอง ด้านหน้าเป็นรูปช้างเผือกอยู่ในดอกบัวบาน ด้านหลังเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ม.ป.ร. เบื้องบนมีพระมหามงกุฎห้อยกับแพรแถบ ขนาดกว้าง ๓ เซ็นติเมตร ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรี ผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินช้างเผือก

เหรียญเงิน มีลักษณะอย่างเหรียญทอง สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

มาตรา ๙ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ตั้งแต่ ชั้นที่ ๕ ถึงชั้นสูงสุด ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธย และประทับพระราชลัญจกร ส่วนผู้ที่ได้รับพระราชทานชั้นที่ ๖ และที่ ๗ จะได้ประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ เมื่อผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ วายชนม์ ผู้รับมรดกจะต้องส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนภายในกำหนดสามสิบวัน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ กองมรดก จะต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๑๑ เมื่อผู้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น ผู้รับพระราชทานต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืน ตามความในมาตรา ๔ ถ้าผู้รับพระราชทานส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ผู้รับพระราชทานจะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

มาตรา ๑๒ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้อยู่แล้วในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๖๖-๑๕๗๓

ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๔

พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
พุทธศักราช ๒๔๘๔

พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
พุทธศักราช ๒๔๘๔

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตยทิพอาภา

พล.อ. พิชยนทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช ๒๔๘๔”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย รัตนโกสินทรศก ๑๒๘ และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้

มาตรา ๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ สำหรับพระราชทานผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

มาตรา ๖ เจ้านายหรือผู้มีเกียรติของต่างประเทศอาจได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้

มาตรา ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้แบ่งเป็น ๘ ชั้น มีนามดังต่อไปนี้

ชั้นสูงสุด มหาวชิรมงกุฎ	อักษรย่อ ม.ว.ม.
ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ ป.ม.
ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ ท.ม.
ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ ต.ม.
ชั้นที่ ๔ จัตวตาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ จ.ม.
ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย	อักษรย่อ บ.ม.
ชั้นที่ ๖ เหรียญทองมงกุฎไทย	อักษรย่อ ร.ท.ม.
ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินมงกุฎไทย	อักษรย่อ ร.ง.ม.

มาตรา ๘ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้มีลักษณะ ดังต่อไปนี้ คือ

ชั้นสูงสุด มหาวชิรมงกุฎ

ดวงตราเป็นกลีบบัวทอง แวลงยาสีแดงสี่กลีบ มีพระมหาวชิราวุธเงินแทรกสลับตามระหว่าง กลางดวงตรามีอักษร พระปรมาภิไธยย่อ ร.ร. กับเลข ๖ เป็นเพชรสร้อย มีเนืองเงินล้อมรอบอยู่ภายใต้พระมหามงกุฎทอง เบื้องบนมีพระเศวตฉัตรรัศมีทอง ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร สีคราม แก่มีริ้วแดงริ้วขาวอยู่ริม ทั้งสองข้างสะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา กับมีดารา

เป็นรัศมีเงิน ๔ ทิศ มีรัศมีสายฟ้าทองแทรกสลับตามระหว่าง กลางดารา เหมือนอย่างดวงตรา แต่อักษรพระปรมาภิไธยย่อประดับเพชร และไม่มี พระเศวตฉัตรประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

ชั้นที่ ๑ ประถมภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราเป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อมทองพื้นลงยา สีน้ำเงินและสีแดง มีกระจังเงินใหญ่สี่ทิศ เล็กสี่ทิศ มีรัศมีทองสลับตามระหว่าง ด้านหลังเปลี่ยนพระมหามงกุฎเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. เบื้องบน มีจุลมงกุฎห้อยกับแพรแถบ ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีน้ำเงินริมเขียว มีริ้วเหลืองริ้วแดง ขนาดใหญ่ควบคั่นทั้งสองข้าง สะพายบ่าขวาเฉียงลง ทางซ้าย กับมีดาราอยู่อย่างด้านหน้าดวงตรา แต่ไม่มีจุลมงกุฎ ด้านหลังเป็นทอง ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างประถมภรณ์ แต่ด้านหลังเป็นทองเกลี้ยงห้อยกับแพรแถบ ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร สวมคอ กับมีดาราอย่างประถมภรณ์ ประดับ ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา มีขนาดย่อมกว่า และดวงตราใช้ห้อยแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างทวีติยาภรณ์ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร สวมคอ สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรามีขนาดย่อมกว่า และใช้ห้อยแพรแถบ ผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๔ จัตุรตถาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างตริตาภรณ์ แต่ย่อมากกว่า ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซ็นติเมตร มีดอกไม้จิบติดบนแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างจัตุรตถาภรณ์ แต่ไม่มีดอกไม้จิบ สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๖ เหรียญทองมงกุฎไทย

เหรียญเงินกลมกาไหล่ทอง ด้านหน้าเป็นรูปพระมหามงกุฎ อยู่ในลายหว่านล้อม ด้านหลังเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. เบื้องบนมีจุลมงกุฎ ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซ็นติเมตร ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินมงกุฎไทย

เหรียญเงินมีลักษณะอย่างเหรียญทอง สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

มาตรา ๙ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ตั้งแต่ชั้นที่ ๕ ถึงชั้นสูงสุด ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธยและประทับพระราชลัญจกร ส่วนผู้ที่ได้รับพระราชทานชั้นที่ ๖ และที่ ๗ จะได้ประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ เมื่อผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้วายชนม์ ผู้รับมรดกจะต้องส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนภายในกำหนดสามสิบวัน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ กองมรดก จะต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๑๑ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น ผู้รับพระราชทานต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรองหรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนตามความในมาตรา ๔ ถ้าผู้รับพระราชทานส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ผู้รับพระราชทานจะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

มาตรา ๑๒ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้อยู่แล้วในวันใช้ พระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๗๔-๑๕๘๑

ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๔

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย
พ.ศ. ๒๕๔๑

**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย
พ.ศ. ๒๕๔๑**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ซึ่งใช้แก่บุคคลทั่วไปที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ระเบียบนี้กำหนดให้ใช้แก่บุคคลทั่วไป ส่วนการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของพระบรมวงศานุวงศ์ให้เป็นไปตามพระราชนิยม

ข้อ ๕ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ โดยให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาในทางปฏิบัติตามระเบียบนี้ หากไม่ได้ข้อยุติ ให้นำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัย คำวินิจฉัยของนายกรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ ตามระเบียบนี้ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้หมายความถึง เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยและเหรียญราชอิสริยาภรณ์ไทย เว้นแต่จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๗ สิทธิของบุคคลในการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์แพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์และคุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในประเภท ตระกูล และชั้นตราใด ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ๆ

ข้อ ๘ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับตามที่หมายกำหนดการหรือกำหนดนัดหมายของทางราชการระบุไว้ โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ๆ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องลำดับเกียรติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยและที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๙ เครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับพระราชทานแก่บุรุษ แบ่งตามชนิด และลักษณะของการประดับ โดยเรียงตามประเภท ตระกูล และชั้นตราสูงสุดตามลำดับ ดังนี้

ก. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพายมีดารา ได้แก่

- (๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นมงคลยิ่งราชไมตรามภรณ์ (มีสายสร้อย)
- (๒) เครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ฝ่ายหน้า (มีสายสร้อย)
- (๓) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์ฝ่ายหน้า

- (๕) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายหน้า ชั้นที่ ๑ ชนิดที่ ๑ (ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ/มีสายสร้อย)
- (๕) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายหน้า ชั้นที่ ๑ ชนิดที่ ๒ (ปฐมจุลจอมเกล้า/มีสายสร้อย)
- (๖) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี ชั้นที่ ๑ (เสนาทศบดิน)
- (๗) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกชั้นสูงสุด (มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก)
- (๘) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นสูงสุด (มหาวชิรมงกุฎ)
- (๙) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นที่ ๑ (ประถมาภรณ์ช้างเผือก)
- (๑๐) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นที่ ๑ (ประถมาภรณ์มงกุฎไทย)
- (๑๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๑ (ปฐมดิเรกคุณาภรณ์)
- ข. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีดารา ได้แก่
- (๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายหน้า ชั้นที่ ๒ ชนิดที่ ๑ (ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ)
- (๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี ชั้นที่ ๒ (มหาโยธิน)
- (๓) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นที่ ๒ (ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก)
- (๔) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นที่ ๒ (ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย)
- (๕) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๒ (ทุติยดิเรกคุณาภรณ์)

ค. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอไม่มีดารา ได้แก่

- (๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายหน้า ชั้นที่ ๒ ชนิดที่ ๒ (ทุติยจุลจอมเกล้า)
- (๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี ชั้นที่ ๓ (โยธิน)
- (๓) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นที่ ๓ (ไตรดารานช้างเผือก)
- (๔) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นที่ ๓ (ไตรดารามงกุฎไทย)
- (๕) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๓ (ตติยดิเรกคุณาภรณ์)
- (๖) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรามกีรติลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษ

ง. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อ ได้แก่

- (๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายหน้า ชั้นที่ ๓ ชนิดที่ ๑ (ตติยจุลจอมเกล้าพิเศษ)
- (๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี ชั้นที่ ๔ (อัศวิน)
- (๓) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายหน้า ชั้นที่ ๓ ชนิดที่ ๒ (ตติยจุลจอมเกล้า)
- (๔) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นที่ ๔ (จักรดาราช้างเผือก)
- (๕) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นที่ ๔ (จักรดรามงกุฎไทย)
- (๖) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๔ (จตุตถดิเรกคุณาภรณ์)

(๗) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายหน้า ชั้นที่ ๓ ชนิดที่ ๓ (ตติยานุจุลจอมเกล้า)

(๘) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นที่ ๕ (เบญจมาภรณ์ช้างเผือก)

(๙) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นที่ ๕ (เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย)

(๑๐) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๕ (เบญจมาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์)

(๑๑) เหรียญราชอิสริยาภรณ์ต่าง ๆ

ข้อ ๑๐ เครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับพระราชทานแก่สตรี แบ่งตามชนิด และลักษณะของการประดับ โดยเรียงตามประเภท ตระกูล และชั้นตราสูงสุด ตามลำดับ ดังนี้

ก. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพายมีดารา ได้แก่

(๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นมงคลยิ่งราชมิตราภรณ์

(๒) เครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ ฝ่ายใน (มีสายสร้อย)

(๓) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์ ฝ่ายใน

(๔) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายใน ชั้นที่ ๑ (ปฐมจุลจอมเกล้า)

(๕) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นสูงสุด (มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก)

(๖) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นสูงสุด (มหาวชิรมงกุฎ)

(๗) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นที่ ๑ (ประถมาภรณ์ช้างเผือก)

(๘) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นที่ ๑ (ประถมาภรณ์มงกุฎไทย)

(๙) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๑ (ปฐมดิเรกคุณาภรณ์)

ข. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพายไม่มีดารา ได้แก่ เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายใน ชั้นที่ ๒ ชนิดที่ ๑ (ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ)

ค. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าบ่าเสือมีดารา ได้แก่

(๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นที่ ๒ (ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก)

(๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นที่ ๒ (ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย)

(๓) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่ ๒ (ทุติยดิเรกคุณาภรณ์)

ง. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอไม่มีดารา ได้แก่ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรามกีรติลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษ

จ. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าบ่าเสือไม่มีดารา ได้แก่

(๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายใน ชั้นที่ ๒ ชนิดที่ ๒ (ทุติยจุลจอมเกล้า)

(๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นที่ ๓ (ตริตาภรณ์ช้างเผือก)

(๓) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นที่ ๓ (ตริตาภรณ์มงกุฎไทย)

(๔) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
ชั้นที่ ๓ (ตติยดิเรกคุณาภรณ์)

(๕) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายใน ชั้นที่ ๓
(ตติยจุลจอมเกล้า)

(๖) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นที่ ๔
(จตุรตถาภรณ์ช้างเผือก)

(๗) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นที่ ๔
(จตุรตถาภรณ์มงกุฎไทย)

(๘) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
ชั้นที่ ๔ (จตุตถดิเรกคุณาภรณ์)

(๙) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายใน ชั้นที่ ๔
(จตุตถจุลจอมเกล้า)

(๑๐) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นที่ ๕
(เบญจมาภรณ์ช้างเผือก)

(๑๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ชั้นที่ ๕
(เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย)

(๑๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
ชั้นที่ ๕ (เบญจตติยดิเรกคุณาภรณ์)

(๑๓) เหรียญราชอิสริยาภรณ์ต่าง ๆ

หมวด ๒

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ข้อ ๑๑ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ผู้ได้รับพระราชทานเข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทาน มีให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ก่อนกำหนดเวลาที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทาน

หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานแล้ว แต่ไม่สามารถเข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานได้ จะประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นได้นับตั้งแต่ผ่านพ้นพิธีพระราชทานแล้ว เว้นแต่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้า ฯ ให้เข้าเฝ้า ฯ ในโอกาสต่อไป จึงให้นำความในวรรคแรกมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หากมีความจำเป็นไม่สามารถรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในวันพิธีพระราชทานได้ในกรณีใดก็ตาม จะประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นได้ นับตั้งแต่สิ้นสุดพิธีพระราชทาน

(๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อื่น ๆ ให้ประดับได้ตั้งแต่วันเนื่องในโอกาสพระราชทานหรือตั้งแต่วันที่มิประกาศของทางราชการแล้วแต่กรณี

หมวด ๓

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบเต็มยศ

ข้อ ๑๒ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อและชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อเครื่องแบบ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) บุรุษ ให้ประดับไว้เหนือปกกระเป๋าสีเสื้อเบื้องซ้ายต่ำกว่าแนวรังดุมเม็ดที่หนึ่งลงมาโดยให้ดวงตราอยู่ระหว่างขอบบนปกกระเป๋าสีเสื้อพองามและให้เรียงลำดับเกียรติจากด้านรังดุมไปทางเบื้องซ้าย

(๒) สตรี ให้ประดับไว้ที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้ายพองาม โดยให้เรียงลำดับเกียรติจากด้านรังดุมลดหลั่นไปปลายบ่าซ้าย

ข้อ ๑๓ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอไม่มีดารา ให้คล้องไว้ในปกเสื้อโดยให้ห่วงและแพรแถบห้อยดวงตราออกมานอกเสื้อระหว่างตะขอดำกลางที่ขอบคอเสื้อกับกระดุมเม็ดที่หนึ่งพองาม และให้ส่วนสูงสุดของดวงตราจรดขอบล่างของคอเสื้อ หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมากกว่า ๒ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทานเพียง ๒ ดวง โดยประดับดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สอง ให้แพรแถบลดดอกมาระหว่างกระดุมเม็ดที่สองกับขอบล่างของรังดุมพองาม

ข้อ ๑๔ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีดาราและชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อมีดารา ให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) บุรุษ การประดับดวงตราให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๑๓ ส่วนดาราให้ประดับไว้ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายระดับใต้ชายปกกระเป๋าสีเสื้อ

กรณีได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคัลลงคอค มีดารา มากกว่า ๑ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับดาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นตราเดียวกับดวงตราที่คัลลงคอคเพียง ๒ ดวง โดยให้ประดับดาราในลำดับเกียรติที่สูงกว่าตามวรรคหนึ่ง ส่วนดาราที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สองให้ประดับในระดับต่ำกว่าหรือเยื้องไปเบื้องซ้ายพองาม

(๒) สตรี การประดับดวงตราให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ ๑๒ (๒) ส่วนดาราให้ประดับไว้ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย โดยเทียบเคียงในตำแหน่งและระดับเดียวกับบุรุษ

กรณีได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อ มีดารา ๒ ดวง ให้ประดับดาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นตราเดียวกับที่ประดับหน้าบ่าเสื้อ โดยให้ประดับดาราตาม (๑) วรรคสอง หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าวมากกว่า ๒ ดวง ให้ประดับดาราตามข้อ ๑๕ (๒) หรือข้อ ๑๕ (๓) แล้วแต่กรณี

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่กำหนดให้ประดับดาราไว้ที่อกเสื้อเบื้องขวา ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับ

ข้อ ๑๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพาย ให้สวมสายสะพายตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ๆ ส่วนการประดับดาราให้ยึดแนวรังคุมเป็นหลัก โดยให้ประดับดาราที่มีลำดับเกียรติสูงสุดไว้ใกล้แนวรังคุม ส่วนดาราที่มีลำดับเกียรติรองลงไป ให้ประดับต่ำกว่าหรือเยื้องไปเบื้องซ้ายของลำตัวลดหลั่นกันไปโดยมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

(๑) กรณีได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีดาราไม่เกิน ๒ ดวง ให้ประดับดาราที่มีลำดับเกียรติสูงสุดไว้ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายได้ชายปกกระเป๋ และให้ประดับดาราที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สองในระดับต่ำกว่าหรือเยื้องไปเบื้องซ้ายพองาม

(๒) กรณีได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีดารา ๓ ดวง ให้ประดับดาราที่มีลำดับเกียรติสูงสุดไว้ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายได้ชายปกกระเป๋าดาวที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สองให้ประดับในระดับต่ำกว่าดาราดวงแรกเยื้องไปใกล้แนวรวงคุม และดาราที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สามให้ประดับในแนวระดับเดียวกับดาราดวงที่สองเยื้องไปทางซ้าย โดยให้มีระยะห่างกันพองาม

(๓) กรณีได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีดารา ๔ ดวง หรือมากกว่า อาจพิจารณาประดับเพียง ๔ ดวงตามความเหมาะสม โดยประดับดาราที่มีลำดับเกียรติสูงสุดไว้ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายได้ชายปกกระเป๋าดาวที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สอง ให้ประดับในระดับต่ำกว่าดาราดวงแรกเยื้องไปใกล้แนวรวงคุม ส่วนดาราที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สาม ให้ประดับในแนวระดับเดียวกับดาราดวงที่สองเยื้องไปทางซ้าย และดาราที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สี่ ให้ประดับไว้เบื้องล่างสุดตรงกับดาราดวงแรกโดยมีระยะห่างจากดาราดวงที่สองและดวงที่สามพองาม

การประดับดาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพายร่วมกับดาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอหรือชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อให้นำความในข้อ ๑๔ มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๖ กรณีหมายกำหนดการระบุชนิดของสายสะพาย ให้สวมสายสะพายตามที่หมายกำหนดการระบุ โดยประดับดาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดของแต่ละตระกูลที่ได้รับพระราชทานตามลำดับ

ผู้ที่มิได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่หมายกำหนดการระบุไว้ ให้สวมสายสะพายชั้นสูงสุดหรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน ส่วนการประดับดาราให้นำความตามวรรคหนึ่งมาใช้บังคับ

ข้อ ๑๗ กรณีหมายกำหนดการมิได้ระบุชนิดของสายสะพาย ให้สวมสายสะพายที่มีลำดับเกียรติสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน หากมิได้รับพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน

ข้อ ๑๘ การประดับเครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ แม้จะสวมสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลใดก็ตามต้องสวมสายสร้อยห้อยตรามหาจักรีกับประดับดาราจักรด้วยทุกครั้ง

ข้อ ๑๙ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์ ให้สวมสายสะพายเฉพาะงานที่เป็นมงคล หรือในงานที่หมายกำหนดการระบุไว้ หากไม่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าวให้นำความในข้อ ๑๖ บรรดสอง มาใช้บังคับ

ข้อ ๒๐ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษหรือปฐมจุลจอมเกล้า ให้สวมสายสร้อยพร้อมดวงตราหรือสายสะพายพร้อมดวงตราอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่หมายกำหนดการระบุไว้ หากจะสวมสายสร้อยจุลจอมเกล้ารวมกับการสวมสายสะพาย ให้สวมสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดอื่นที่ได้รับพระราชทาน

กรณีหมายกำหนดการระบุให้สวมสายสร้อยจุลจอมเกล้า หากไม่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ หรือปฐมจุลจอมเกล้าฝ่ายหน้า ให้สวมสายสะพายที่มีลำดับเกียรติสูงสุดอื่นที่ได้รับพระราชทาน และหากไม่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน

ข้อ ๒๑ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี ควรสวมสายสะพายรามาธิบดีเฉพาะงานที่เกี่ยวกับราชการทหาร ซึ่งมีหมายกำหนดการระบุไว้โดยเฉพาะว่าให้สวมสายสะพายรามาธิบดี

ข้อ ๒๒ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรามกีรติลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยลูกเสือกำหนดไว้

กรณีสตรีที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์รามกิริติลูกเสือ
สดุดีชั้นพิเศษ ให้คล้องแพรแถบไว้ได้ปกเสื้อเชิ้ตตัวใน โดยให้ห้วงและแพรแถบ
ห้อยดวงตราที่บออยู่บนผ้าผูกคอ

ข้อ ๒๓ กรณีหมายกำหนดการหรือกำหนดนัดหมายของทางราชการ
ระบุให้แต่งกายด้วยเครื่องแบบเต็มยศ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประเภท
หรือตระกูลใดก็ตาม หากผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไม่เป็น
ผู้ที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับของทางราชการให้มีเครื่องแบบเฉพาะให้แต่งกาย
ดังนี้

- (๑) บุรุษ แต่งเครื่องแบบขอเฝ้า (เต็มยศ)
- (๒) สตรี แต่งชุดไทย

หมวด ๔

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบครึ่งยศ

ข้อ ๒๔ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบครึ่งยศ
ให้ประดับเช่นเดียวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับเครื่องแบบ
เต็มยศ ส่วนผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นสายสะพาย
ให้ประดับตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ไม่สวมสายสะพายและไม่สวม
สายสร้อย เว้นแต่ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) เครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรี
บรมราชวงศ์ ฝ่ายใน
- (๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์
ฝ่ายใน

(๓) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ชั้นที่ ๑ ปฐมจุลจอมเกล้า ฝ่ายใน

(๔) เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ชั้นที่ ๒ ทุตติยจุลจอมเกล้า
พิเศษ ฝ่ายใน ไม่ต้องประดับดาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าว แต่ให้นำ
ดวงตราห้อยกับแพรแถบผูกกับรูปแมลงปอประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นโบราณมงคล
นพรัตนราชวราภรณ์ จะประดับแต่งกายครั้งยศเฉพาะงานที่เป็นมงคลเท่านั้น

กรณีผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไม่เป็นผู้ที่มีกฎหมาย
หรือข้อบังคับของทางราชการให้มีเครื่องแบบเฉพาะ ให้นำความในข้อ ๒๓
มาใช้บังคับ

หมวด ๕

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบปกติขาว

ข้อ ๒๕ ให้ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับ
พระราชทานที่อกเสื้อเหนือปกกระเป๋าด้านซ้าย โดยไม่ต้องประดับเครื่องราช
อิสริยาภรณ์ เว้นแต่กำหนดนัดหมายของทางราชการระบุไว้เป็นอย่างอื่น

กรณีหมายกำหนดการหรือกำหนดนัดหมายของทางราชการระบุให้
แต่งกายเครื่องแบบปกติขาวประดับเหรียญ ให้ประดับเฉพาะเหรียญราช
อิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานและเหรียญที่ระลึก โดยไม่ต้องประดับ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน และแพรแถบย่อของเครื่องราช
อิสริยาภรณ์

กรณีหมายกำหนดการหรือกำหนดนัดหมายของทางราชการระบุให้
แต่งกายเครื่องแบบปกติขาว หากผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ไม่เป็นผู้ที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับของทางราชการให้มีเครื่องแบบเฉพาะ
ให้แต่งกายดังนี้

- (๑) บุรุษ เครื่องแบบขอเฝ้า (ปกติขาว)
- (๒) สตรี ชุดไทย ไม่ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามความในวรรคหนึ่ง

หมวด ๖

การประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับเครื่องแบบปฏิบัติงาน

ข้อ ๒๖ การประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบปฏิบัติงานทางราชการ รัฐวิสาหกิจ สภาภาคไทยและหน่วยงานต่าง ๆ ให้นำความในข้อ ๒๕ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับ

หมวด ๗

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบสโมสร

ข้อ ๒๗ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบสโมสรให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อสำหรับเครื่องแบบสโมสรให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ย่อส่วนตามขนาดที่ทางราชการกำหนดที่ปกเสื้อเบื้องซ้ายของเสื้อชั้นนอกใต้เครื่องหมายสังกัดพองาม หากไม่มีเครื่องหมายสังกัดให้ประดับที่ปกเสื้อพองาม

(๒) การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีดาราสำหรับเครื่องแบบสโมสร ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานโดยไม่ย่อส่วน หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอหรือชนิดคล้องคอมีดราหลายดวง

ให้ประดับเฉพาะเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงสุดเท่านั้น โดยคล้องดวงตราให้แพรแถบอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ส่วนดาราให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายด้านนอก

(๓) การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดสายสะพายสำหรับเครื่องแบบสมโสรให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานโดยให้นำความ ในหมวด ๓ ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบเต็มยศ ข้อ ๑๕ ถึงข้อ ๒๑ มาใช้บังคับ โดยให้สวมสายสะพายทับเสื้อตัวในโดยไม่สวมสายสร้อย

ข้อ ๒๘ การแต่งกายเครื่องแบบสมโสรที่มีหมวกกำหนดการหรือกำหนดนัดหมายของทางราชการระบุให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานโดยไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ย่อส่วน

กรณี ไม่เป็นผู้ที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับของทางราชการให้มีเครื่องแบบเฉพาะให้แต่งกาย ดังนี้

(๑) บุรุษ เครื่องแบบขอเฝ้า (เต็มยศ)

(๒) สตรี ชุดไทย

หมวด ๘

การประดับดุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับชุดสากลและชุดไทย

ข้อ ๒๙ การประดับดุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับชุดสากลให้ประดับที่ปกเสื้อส่วนล่างเบื้องซ้ายของเสื้อชั้นนอก หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หลายตระกูล ให้ประดับดุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงสุดที่ได้รับพระราชทานของตระกูลใดตระกูลหนึ่งเพียงตระกูลเดียว

ข้อ ๓๐ การประดับดุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับชุดไทยให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) บุรุษ ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายบริเวณปากกระเป๋าสีเสื้อ
ใกล้แนวรวงคุม หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หลายตระกูล
ให้ประดับคุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงสุดที่ได้รับ
พระราชทานของตระกูลใดตระกูลหนึ่งเพียงตระกูลเดียว

การประดับคุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าว ให้ประดับได้เฉพาะ
สำหรับเสื้อชุดไทยสีพื้น

(๒) สตรี ให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย หากได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์หลายตระกูล ให้ประดับคุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ที่มีลำดับเกียรติสูงสุดที่ได้รับพระราชทานของตระกูลใดตระกูลหนึ่ง
เพียงตระกูลเดียว

การประดับคุมเสื้อเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าว ให้ประดับได้เฉพาะ
สำหรับชุดไทยเรือนต้น ชุดไทยจิตรลดา ชุดไทยอมรินทร์ และชุดไทยบรมพิมาน

หมวด ๙

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องอิสริยาภรณ์ เหรียญหรือตราที่เป็นเครื่องประดับต่างประเทศร่วมกับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยและเหรียญราชอิสริยาภรณ์ไทย

ข้อ ๓๑ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องอิสริยาภรณ์ เหรียญ
หรือตราที่เป็นเครื่องประดับต่างประเทศ ซึ่งมีระเบียบ ข้อบังคับของต่างประเทศ
ว่าให้ประดับได้จะต้องได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประดับได้
ในโอกาสอันควรก่อน ได้แก่ การต้อนรับพระราชอาคันตุกะ อาคันตุกะ หรือ
งานที่เกี่ยวข้องกับประเทศนั้น ๆ

ข้อ ๓๒ ให้ระดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยหรือเหรียญราชอิสริยาภรณ์ไทยไว้ในลำดับสูงกว่าเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เหรียญหรือตราที่เป็นเครื่องประดับต่างประเทศ แล้วแต่กรณี แต่การประดับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ไทยให้ประดับไว้ในลำดับต่ำกว่าเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเครื่องอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ

กรณีที่ต้องประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องอิสริยาภรณ์ เหรียญหรือตราไปในงานหรือโอกาสที่ประมุขต่างประเทศของประเทศใดประเทศหนึ่งมาเยือนประเทศไทย ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องอิสริยาภรณ์ เหรียญหรือตราที่เป็นเครื่องประดับต่างประเทศของประเทศนั้นไว้ในลำดับสูงกว่าเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยหรือเหรียญราชอิสริยาภรณ์ไทย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๓ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องอิสริยาภรณ์ เหรียญหรือตราที่เป็นเครื่องประดับต่างประเทศ ที่มีวิธีการประดับแตกต่างกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยหรือเหรียญราชอิสริยาภรณ์ไทย แล้วแต่กรณี ให้ประดับร่วมกันได้

หมวด ๑๐

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยของชาวต่างประเทศ

ข้อ ๓๔ ชาวต่างประเทศจะมีสิทธิในการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยได้ ต้องเป็นผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย ตามความในข้อ ๗

ข้อ ๓๕ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยของชาวต่างประเทศ ให้นำความในข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๖ การแต่งกายประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยของชาวต่างประเทศ ให้แต่งกาย ดังนี้

(๑) บุรุษ แต่งเครื่องแบบขอเฝ้า เครื่องแบบ ชุดประจำชาติพิธีการ ชุดราตรีสโมสร หรือชุดสากล แล้วแต่กรณี

(๒) สตรี แต่งชุดไทย เครื่องแบบชุดประจำชาติพิธีการชุดราตรียาว สุภาพ หรือชุดสุภาพ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๗ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยร่วมกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องอิสริยาภรณ์ เหรียญหรือตราที่เป็นเครื่องประดับของประเทศที่ชาวต่างประเทศนั้น ๆ ถือสัญชาติอยู่ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องอิสริยาภรณ์ เหรียญหรือตราที่เป็นเครื่องประดับประเทศนั้น ๆ กำหนดไว้ เว้นแต่ไม่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดไว้ จึงให้นำความในหมวด ๙ มาใช้บังคับในลักษณะถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๑

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๑๑๔ ง
ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

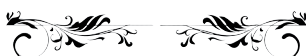
ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ระเบียบนี้กำหนดให้ใช้แก่บุคคลทั่วไป และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของบุคคลผู้ที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับของทางราชการให้มีเครื่องแบบเฉพาะ ส่วนการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของพระบรมวงศานุวงศ์ให้เป็นไปตามพระราชนิยม”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อ ชนิดคล้องคอ ไม่มีดารา และชนิดคล้องคอมีดารา สำหรับพระราชทานแก่บุรุษ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อ ให้ประดับไว้เหนือปกกระเป๋าสีเสื้อเบื้องซ้ายต่ำกว่าแนวรังดุมเม็ดที่หนึ่งลงมา โดยให้ดวงตราอยู่ระหว่างขอบบนปกกระเป๋าสีเสื้อพองาม และให้เรียงลำดับเกียรติจากด้านรังดุมไปทางเบื้องซ้าย

(๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอไม่มีดารา ให้คล้องไว้ในปกเสื้อโดยให้ห่วงและแพรแถบห้อยดวงตราออกมานอกเสื้อระหว่างตะขอตัวยาวที่ขอบคอเสื้อกับกระดุมเม็ดที่หนึ่งพองาม และให้ส่วนสูงสุดของดวงตราจรดขอบล่างของคอเสื้อ หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมากกว่า ๒ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุด ที่ได้รับพระราชทานเพียง ๒ ดวง โดยประดับดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สอง ให้แพรแถบลอดออกมาระหว่างกระดุมเม็ดที่สองกับขอบล่างของรังดุมพองาม

(๓) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีดารา การประดับดวงตราให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ (๒) ส่วนดาราให้ประดับไว้ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายระดับใต้ชายปกกระเป๋าสีเสื้อ

กรณีได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชนิดคล้องคอมีดารามากกว่า ๑ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับดาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นตราเดียวกับดวงตราที่คล้องคอเพียง ๒ ดวง โดยให้ประดับดาราในลำดับเกียรติที่สูงกว่าตามวรรคหนึ่ง ส่วนดาราที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สองให้ประดับในระดับต่ำกว่าหรือเยื้องไปเบื้องซ้ายพองาม

ข้อ ๑๓ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อไม่มีดาราและชนิดประดับหน้าบ่าเสื้อ มีดารา สำหรับพระราชทานแก่สตรี ให้ประดับดวงตราโดยให้แพรแถบแบบบุรุษ และประดับ โดยเทียบเคียงในตำแหน่งและระดับเดียวกับบุรุษ ตามข้อ ๑๒

กรณีการประดับดวงตราโดยคล้องคอแบบบุรุษ ให้แพรแถบลอดออก จากปกเสื้อตัวใน ดวงตราทับผ้าผูกคอ และส่วนสูงสุดของดวงตราจรดเงื่อน ผ้าผูกคอ หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มากกว่า ๒ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทานเพียง ๒ ดวง โดยประดับดวงตราของเครื่องราช อิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูง เป็นลำดับที่สองให้อยู่ต่ำกว่าดวงตราของ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่หนึ่ง

ความในข้อนี้มีให้ใช้บังคับแก่การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับ สตรี ตามข้อ ๒๓ (๒) และข้อ ๒๔ วรรคสอง (๒)”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ และ ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๔ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบครึ่งยศ ให้ประดับเช่นเดียวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบ เต็มยศ ส่วนผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นสายสะพาย ให้ประดับตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ไม่สวมสายสะพายและไม่สวม สายสร้อย”

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๖๖ ง

ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต
เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๔๘

**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเรียกคืน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๔๘**

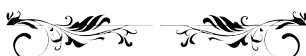
โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายเกี่ยวกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หลายฉบับได้กำหนดไว้ ซึ่งพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่จะทรงเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประกอบกับปัจจุบันยังมิได้ กำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนและรวบรวมกรณีที่จะเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไว้เป็นระเบียบแน่นอน สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ และวางระเบียบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อดำเนินแนวทางปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ บังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เครื่องราชอิสริยาภรณ์” หมายความว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ไทย แต่ไม่รวมถึงเหรียญรัตนาภรณ์และเหรียญราชรุจิ

“ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีรายชื่อ เป็นผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“การเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์” หมายความว่า การดำเนินการ ถอนชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ออกจากรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์รวมทั้งประกาศนียบัตรกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานคืน

ข้อ ๕ เมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์จากผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายใด ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา และดำเนินการเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนต่อไป

ข้อ ๖ ในกรณีที่ปรากฏเหตุแห่งการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามข้อ ๗ ให้ดำเนินการเรียกคืนทุกชั้นตรา เว้นแต่กรณีที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์แต่เพียงบางชั้นตรา

ข้อ ๗ เหตุแห่งการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ประหารชีวิต

(๒) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๔) เป็นผู้ถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่นโดยคำสั่งอันถึงที่สุด

(๕) เป็นผู้ถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกเพราะกระทำผิดวินัยจากรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ โดยคำสั่งอันถึงที่สุด

(๖) เป็นผู้ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เพราะมีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

(๗) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

(๘) เป็นผู้ประพฤติดนไม่สมเกียรติหรือนำเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไปใช้ในกรณีไม่สมควร

ข้อ ๘ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายใดมีกรณีที่ต้องถูกเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามข้อ ๗ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดหรือส่วนราชการที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการรวบรวมเอกสารหลักฐานและประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของผู้นั้นเพื่อส่งเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับเรื่องแล้วหรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นสมควรให้เสนอรายชื่อพร้อมทั้งชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่สมควรขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเรียกคืน ให้นายกรัฐมนตรีพิจารณา ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้วให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อและชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่จะขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเรียกคืนไปยังสำนักราชเลขาธิการเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเรียกคืน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เรียกคืนแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ข้อ ๙ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามข้อ ๘ แล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้ส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือส่วนราชการที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนจากผู้ได้รับพระราชทานหรือทายาทของผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แล้วแต่กรณี โดยพลัน หากผู้ได้รับพระราชทานหรือทายาทของผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไม่สามารถส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ด้วยประการใด ๆ ให้ใช้ราคาตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด

ในกรณีที่ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์รายใดซึ่งมีเหตุที่จะต้องถูกเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์แล้วได้วายชนม์ลง ให้ดำเนินการเรียกคืนโดยพลัน

ข้อ ๑๐ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ โดยให้เลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาในทางปฏิบัติตามระเบียบนี้ หากไม่ได้ข้อยุติให้นำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของนายกรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๖๗ ง

ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๘

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
พ.ศ. ๒๕๖๔

**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
พ.ศ. ๒๕๖๔**

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ภูมิภาคมว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและภูมิภาคมว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ได้บัญญัติไว้ซึ่งพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ซึ่งนอกจากการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรแล้ว รัฐบาลได้วางระเบียบในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นหลักเกณฑ์กั้่นกรองให้ได้มาซึ่งบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อย่างแท้จริงเพื่อประกอบพระราชดำริอีกทางหนึ่ง ซึ่งระเบียบดังกล่าวได้ใช้บังคับมาระยะหนึ่ง สมควรปรับปรุงให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

(๒) ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๓ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

(๓) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เครื่องราชอิสริยาภรณ์” หมายความว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยแล้วแต่กรณี

“ข้าราชการการเมือง” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นหรือถือว่าเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองหรือกฎหมายอื่น

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ยกเว้นข้าราชการการเมือง และให้หมายความรวมถึงพนักงานส่วนท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง ส่วนราชการ ระดับกรมที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานอัยการสูงสุด องค์การอิสระตามกฎหมาย กรุงเทพมหานคร และให้หมายความรวมถึงสภาขาชาติไทยด้วย

“องค์กรอิสระตามกฎหมาย” หมายความว่า องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การของรัฐที่เป็นอิสระ

“ผู้ช่วยรัฐมนตรี” หมายความว่า กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

ข้อ ๕ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง รวมทั้งบุคคลที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ยกเว้นส่วนราชการในพระองค์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการในพระองค์

ข้อ ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ นายกรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัย คำวินิจฉัยของนายกรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

ในการนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอาจเสนอคณะกรรมการ ตามข้อ ๑๙ เพื่อพิจารณาด้วยก็ได้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทาน แก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ตามที่ ทรงพระราชดำริเห็นสมควร เพื่อเป็นบำเหน็จความชอบและเครื่องหมายเชิดชู เกียรติยศอย่างสูงแก่ผู้ได้รับพระราชทาน

เมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเครื่องราช อิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลใด ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ข้อ ๘ ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด ขึ้นตราใด แก่บุคคลใด นอกจากจะต้องพิจารณาตามตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ และกำหนดระยะเวลาที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามบัญชี ทำयरเบียบนี้แล้ว ให้พิจารณาโดยรอบคอบว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ประพฤติดี มีความจงรักภักดีและมีทัศนคติที่ดีต่อพระมหากษัตริย์ผู้ทรงไว้ซึ่งพระราช อำนาจที่จะพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และได้กระทำความดีความชอบ เป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนจนถึงขนาดควรได้รับการเสนอ ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลที่ได้รับพระราชทาน มีความภาคภูมิใจในเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานอย่างแท้จริง และเพื่อให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงด้วย

ข้อ ๙ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ให้ขอพระราชทานในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา เว้นแต่การเสนอขอ พระราชทานกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนตามข้อ ๒๒ การเสนอขอ

พระราชทานให้แก่ผู้แทนทางการทูตของต่างประเทศและชาวต่างประเทศตามข้อ ๒๓ และการเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้วายชนม์ตามข้อ ๒๔ ให้เสนอขอพระราชทานได้ตามคราวแห่งความชอบและตามเหตุการณ์เป็นกรณี ๆ ไป

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในโอกาสนอกเหนือจากที่กำหนดในวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดวิธีการสำหรับหน่วยงานของรัฐหรือผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามข้อ ๑๔ เฉพาะโอกาสเช่นนั้น แต่จะกำหนดหลักเกณฑ์หรือคุณสมบัติบุคคลให้แตกต่างไปจากระเบียบนี้มีได้

ข้อ ๑๐ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดวิธีการเสนอขอพระราชทานและรับรองคุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รายการและจำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แล้วแจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลตามข้อ ๑๔ ทราบและถือปฏิบัติ

หมวด ๒

การเสนอขอพระราชทาน

ข้อ ๑๑ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เริ่มจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกสถลกัน เว้นแต่จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ โดยมีชั้นตราตามลำดับ ดังนี้

- (๑) ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินมงกุฎไทย
- (๒) ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินช้างเผือก
- (๓) ชั้นที่ ๖ เหรียญทองมงกุฎไทย

- (๔) ชั้นที่ ๖ เหยียบของข้างเผือก
- (๕) ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
- (๖) ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ข้างเผือก
- (๗) ชั้นที่ ๔ จัตุรตาภรณ์มงกุฎไทย
- (๘) ชั้นที่ ๔ จัตุรตาภรณ์ข้างเผือก
- (๙) ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๐) ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ข้างเผือก
- (๑๑) ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๒) ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ข้างเผือก
- (๑๓) ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๔) ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์ข้างเผือก
- (๑๕) ชั้นสูงสุด มหาชริตมงกุฎ และ
- (๑๖) ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ข้างเผือก

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปิตดกันหรือกรณีอื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้ จะกระทำมิได้

ข้อ ๑๒ นอกจากที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ แล้ว บุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (๑) เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ประพฤติดี และปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณชนด้วยความอุทิศส่าหะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง
- (๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้
- (๔) เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชโองการหรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เว้นแต่ได้รับพระราชทานคืนในภายหลัง

(๕) เป็นผู้ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) เป็นผู้ที่ไม่อยู่ในระหว่างถูกกล่าวหาว่า

(ก) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรืออยู่ระหว่างพิจารณาโทษทางวินัย หรืออยู่ระหว่างอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย

(ข) กระทำความผิดทางอาญาและอยู่ระหว่างสอบสวนของ พนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการดำเนินคดีอาญาในศาล หรือได้มี คำพิพากษาแล้วแต่คดียังไม่ถึงที่สุด เว้นแต่พนักงานอัยการรับแก้ต่างคดีนั้น หรือเป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือความผิด ที่มีโทษปรับสถานเดียว

(ค) กระทำความผิดและอยู่ระหว่างการไต่สวนตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรืออยู่ระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องรับรองว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน ตามระเบียบนี้ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลตามข้อ ๑๔ ดำเนินการ พิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ตนต่อไป

ข้อ ๑๓ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลตามข้อ ๑๔ ดำเนินการจัดทำเอกสาร การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยแยกเอกสารเป็น การเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน และผู้ซึ่งพ้นจาก การปฏิบัติหน้าที่เพราะเกษียณอายุ และให้เป็นไปตามลำดับชั้นตราเครื่องราช อิสริยาภรณ์ คือชั้นต่ำกว่าสายสะพาย และชั้นสายสะพาย แล้วส่งให้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ภายหลังจากที่ได้ส่งเอกสารการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว หากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลตามข้อ ๑๔ เห็นว่ามีบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ชั้น ชั้นยศ สูงขึ้น หรือได้รับเงินเดือนขั้นสูงของตำแหน่งที่ดำรงอยู่ และมีคุณสมบัติอื่นครบตามหลักเกณฑ์ที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายประจำปี ก็ให้ส่งเอกสารเพิ่มเติมไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

ข้อ ๑๔ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและบุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้เสนอรายชื่อและรับรองคุณสมบัติและคุณลักษณะตามข้อ ๘ และข้อ ๑๒ ของบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามบัญชีท้ายระเบียบนี้

(๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับรัฐมนตรี และผู้ช่วยรัฐมนตรี

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะกรรมการการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองประจำสภาผู้แทนราษฎร

(๓) ประธานวุฒิสภา สำหรับสมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการการสามัญประจำวุฒิสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองประจำวุฒิสภา

(๔) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการการเมืองในสังกัด

(๕) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับข้าราชการการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรุงเทพมหานคร

(๖) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับข้าราชการลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่ในสังกัด

(๗) ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือปลัดกรุงเทพมหานคร สำหรับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมาย จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างประจำ และผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

(๘) เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำหรับข้าราชการตุลาการ คณะตุลาการ ผู้พิพากษาสมทบ ผู้ดำรงตำแหน่งในศาลนั้น ๆ และข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในศาลนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

(๙) อัยการสูงสุด สำหรับข้าราชการฝ่ายอัยการและเจ้าหน้าที่ในสังกัด

(๑๐) ประธานองค์กรอิสระตามกฎหมาย สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระนั้น ๆ

(๑๑) เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการวุฒิสภา สำหรับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัด และผู้ปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการสามัญประจำสภานั้น ๆ แล้วแต่กรณี

(๑๒) เลขาธิการหรือหัวหน้าหน่วยธุรการขององค์กรอิสระตามกฎหมาย สำหรับข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ในหน่วยธุรการขององค์กรอิสระนั้น ๆ

(๑๓) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐนอกจาก (๖) สำหรับบุคคลหรือพนักงานในสังกัด

(๑๔) บุคคลตาม (๕) (๖) (๗) โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรียหรือผู้มีอำนาจกำกับดูแลตามกฎหมาย สำหรับผู้บริหารสูงสุด พนักงานหรือเจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐ ที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดหรือในกำกับ แล้วแต่กรณี

(๑๕) บุคคลตาม (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) สำหรับราชบัณฑิต และกรรมการตามกฎหมายที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานนั้น

ข้อ ๑๕ ให้หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งจะดำเนินการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลตาม ข้อ ๑๔ (๖) ที่รับรองคุณสมบัติของตนเองแล้ว แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่รวบรวมและตรวจสอบรายชื่อ เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ แล้วพิจารณาคุณสมบัติและกลั่นกรองความดีความชอบตามที่กำหนดในระเบียบนี้ พร้อมทั้งรับรองว่าเป็นบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ก่อนส่งเรื่องไปยังผู้เสนอรายชื่อ ตามข้อ ๑๔ (๖)

ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นอีกคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณากลั่นกรองและรับรองอีกชั้นหนึ่ง ก่อนเสนอไปยังผู้เสนอรายชื่อตามข้อ ๑๔ (๖) เพื่อพิจารณารับรองแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลตามข้อ ๑๔ (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕) ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและปลัดกรุงเทพมหานครซึ่งจะดำเนินการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างประจำ และผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น ในเขตจังหวัดหรือท้องถิ่นของตน ที่รับรองคุณสมบัติของตนเองแล้ว แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่รวบรวมตรวจสอบรายชื่อ เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ แล้วพิจารณาคุณสมบัติ คุณลักษณะ และกลั่นกรองความดีความชอบตามที่กำหนดในระเบียบนี้ พร้อมทั้งรับรอง

ว่าเป็นบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แล้วเสนอไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๗ ภายใต้บังคับข้อ ๘ และข้อ ๑๒ บุคคลผู้มีคุณสมบัติ และคุณลักษณะครบถ้วนและได้รับการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ต้องดำรงตำแหน่งอยู่ในวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทาน ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา หรือ ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่งติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับตั้งแต่วันที่ดำรง ตำแหน่งหลังจากวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ผ่านมา จนถึง วันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน

(๒) ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา หรือข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองหลายตำแหน่งหรือหลายครั้ง ต้องมี ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือหลายตำแหน่งรวมกัน มาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งหลังจาก วันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ผ่านมา จนถึงวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน

(๓) ผู้ซึ่งพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เพราะเกษียณอายุและมีคุณสมบัติ ที่จะได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อยู่ก่อน การพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่

(๔) เป็นผู้เคยมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๒ (๖) ซึ่งต่อมาปรากฏผล การสอบสวน ได้สวน หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วว่าไม่มีความผิด

(๕) เป็นผู้มีความดีความชอบอย่างยิ่งเฉพาะที่กำหนด ในบัญชี ทำระเบียนนี้

ข้อ ๑๘ ในการนับระยะเวลาเพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามระเบียบนี้ หากเป็นผู้มีกรณีดังต่อไปนี้ในปีใด ให้เพิ่มกำหนดระยะเวลาการขอพระราชทานอีกกรณีละหนึ่งปี

(๑) เป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัย

(๒) เป็นผู้ที่มีผลการประเมินการปฏิบัติราชการหรือการปฏิบัติงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด ต่ำกว่าระดับดี เว้นแต่เป็นการขอพระราชทานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดระยะเวลาดำรงตำแหน่งหรือระยะเวลาเลื่อนขั้นตราบเกินกว่าห้าปีบริบูรณ์ ให้พิจารณาผลการประเมินดังกล่าวในระยะเวลาห้าปี

หมวด ๓

การพิจารณาเสนอขอพระราชทาน

ข้อ ๑๙ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี	เป็นประธานกรรมการ
หรือรองนายกรัฐมนตรี	
ที่ได้รับมอบหมาย	
(๒) รองนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๓) รัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
แต่งตั้งจำนวนห้าคน	
(๔) เลขาธิการ ก.พ.	เป็นกรรมการ
(๕) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
	และเลขานุการ

(๖) ข้าราชการในสำนักเลขาธิการ	เป็นกรรมการ
คณะรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งเลขาธิการ	และผู้ช่วยเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีมอบหมาย	
(๗) ผู้อำนวยการกองอาลักษณ์	เป็นกรรมการ
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์	และผู้ช่วยเลขาธิการ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุกชั้นตราแก่บุคคลที่สมควรขอพระราชทาน

ให้ประธานกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อกลั่นกรอง ตรวจสอบ หรือดำเนินการอื่นตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๒๐ เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับเอกสารการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีแล้ว ให้ตรวจสอบคุณสมบัติประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่สมควรขอพระราชทานตามระเบียบนี้หรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้ แล้วเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๑๙ เพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๒๑ เมื่อคณะกรรมการตามข้อ ๑๙ พิจารณาเสร็จแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลพร้อมทั้งชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่สมควรขอพระราชทานให้นายกรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักพระราชวังเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนซึ่งไม่อาจเรียกประชุม คณะกรรมการตามข้อ ๑๙ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อ บุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ต่อนายกรัฐมนตรีโดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๑๙

เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เสนอรายชื่อไปยังสำนักพระราชวังเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้า โปรดกระหม่อมพระราชทานแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

หมวด ๔

การเสนอและการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานแก่บุคคลบางประเภท

ข้อ ๒๓ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้แทน ทางการทูตของต่างประเทศและชาวต่างประเทศ ให้เสนอขอพระราชทานได้ เมื่อผู้นั้นได้กระทำคุณประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง โดยให้หน่วยงาน ของรัฐที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอ พระราชทาน

ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐที่เสนอขอพระราชทานแจ้งกระทรวงการต่างประเทศและ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชั้นตราเครื่องราช อิสริยาภรณ์ที่เสนอขอพระราชทานตามลำดับ โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้

ภายในบังคับธรรมเนียมปฏิบัติระหว่างประเทศ เมื่อกระทรวงการต่างประเทศ พิจารณาเห็นสมควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด และชั้นตราใดแล้ว ให้กระทรวงการต่างประเทศทบทามรัฐบาลที่ชาวต่างประเทศนั้น

ถือสัญญาที่จะขัดข้องการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าวหรือไม่ หากไม่ขัดข้องให้หน่วยงานของรัฐที่เสนอขอพระราชทานแจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักพระราชวังเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในกรณีนี้ มีให้ในความในข้อ ๑๑ วรรคสอง ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ และข้อ ๒๐ มาใช้บังคับ

ข้อ ๒๔ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้วายชนม์ ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุดเสนอขอพระราชทานได้เมื่อผู้วายชนม์ได้เคยกระทำคุณประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง โดยให้ส่งเอกสารไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักพระราชวังเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในกรณีนี้ มีให้ในความในข้อ ๑๑ วรรคสอง ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ และข้อ ๒๐ มาใช้บังคับ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๕ ให้ประธานกรรมการและกรรมการที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งในคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีตามระเบียบนี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามข้อ ๑๙ (๓)

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๒๔๕ ง
ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

บัญชี ๑
การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่รัฐมนตรี

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	นายกรัฐมนตรี	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ม.ว.ม. ๒. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. ๓. ขอพระราชทานได้ทุกปี	ลำดับ ๒ - ๔ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ดำรงตำแหน่งจนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	รองนายกรัฐมนตรี	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ม.ว.ม. ๒. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. ๓. ขอพระราชทานได้ทุกปี	
๓	รัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือทบวง หรือรัฐมนตรีประจำ สำนักนายกรัฐมนตรี	ป.ช.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. ๔. ขอพระราชทานได้ทุกปี	
๔	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือทบวง	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. ๕. ขอพระราชทานได้ทุกปี	

บัญชี ๒

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการการเมือง ผู้ช่วยรัฐมนตรี
ผู้แทนการค้าไทย กรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการประสานงานวุฒิสภา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	ท.ม.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	๑. ลำดับ ๑ - ๑๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน หรือดำรงตำแหน่ง หลายตำแหน่งรวมกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน และให้ข้อได้เฉพาะผู้ที่ ได้รับเงินเดือนหรือ ค่าตอบแทนเป็นรายเดือน จากงบประมาณแผ่นดิน
๒	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ฝ่ายการเมือง	ค.ช.	ม.ว.ม.	ปีเว้นปี	
๓	ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี	ค.ช.	ป.ช.	๑. ค.ช. - ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๔	ที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรี	ค.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	๒. ลำดับ ๑๓ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน และให้ข้อได้เฉพาะผู้ที่ ได้รับเงินเดือนหรือ ค่าตอบแทนเป็นรายเดือน จากงบประมาณแผ่นดิน
๕	ที่ปรึกษารัฐมนตรี หรือ ที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำ สำนักนายกรัฐมนตรี	ค.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ค.ม.	ป.ช.	ปีเว้นปี	
๗	รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ค.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	๓. ลำดับ ๓ - ๔ การเริ่มต้นขอพระราชทาน ชั้นสายสะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่จะ ขอพระราชทาน
๘	ประจำสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี	จ.ช.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๙	เลขานุการรัฐมนตรีว่าการ กระทรวง หรือทบวง หรือเลขานุการรัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ค.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๑๐	ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการ กระทรวง หรือทบวง	ค.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	๑. ค.ม. - ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.
๑๑	ผู้ช่วยรัฐมนตรี	ค.ม.	ป.ช.	๑. ค.ม. - ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๒	ผู้แทนการค้าไทย	ต.ม.	ป.ช.	๑. ต.ม. - ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๑๓	กรรมการประสานงาน สภาผู้แทนราษฎร หรือ กรรมการประสานงานวุฒิสภา ที่ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา	ท.ม.	ม.ป.ช.	๑. ท.ม. - ท.ช. ทุกปี ๒. ท.ช. - ป.ช. ปีเว้นปี ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี ๓

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งในรัฐสภา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานรัฐสภา	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๔ - ๗ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๔๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	ประธานสภาผู้แทนราษฎร	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
๓	ประธานวุฒิสภา	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
๔	รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือ รองประธานวุฒิสภา	ป.ช.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
๕	ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร	ป.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
๖	ประธานคณะกรรมการธิการสามัญ ประจำสภาผู้แทนราษฎร หรือ ประจำวุฒิสภา	ท.ม.	ม.ป.ช.	๑. ท.ม. - ป.ม. ทุกปี ๒. ป.ม. - ป.ช. ปีเว้นปี ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	๒. ลำดับ ๘ - ๑๕ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๔๐ วัน หรือดำรงตำแหน่ง หลายตำแหน่งรวมกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน และให้ขอได้เฉพาะผู้ที่ ได้รับเงินเดือน จากงบประมาณแผ่นดิน ตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการรัฐสภา
๗	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ สมาชิกวุฒิสภา	ท.ม.	ม.ป.ช.	๑. ท.ม. - ป.ช. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๘	ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา ที่ปรึกษาองประธานรัฐสภา ที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา	ต.ม.	ป.ช.	๑. ต.ม. - ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๙	ที่ปรึกษาองประธาน สภาผู้แทนราษฎร หรือ ที่ปรึกษาองประธานวุฒิสภา	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๑๐	ที่ปรึกษานำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๑	โฆษกประธานสภาผู้แทนราษฎร โฆษกประธานวุฒิสภา หรือโฆษกผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	(๑๒ เดือน) ของปีที่ขอพระราชทาน ๔ ลำดับ ๑๖ - ๑๙ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี
๑๒	เลขาธิการประธานรัฐสภา เลขาธิการรองประธานรัฐสภา เลขาธิการประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือเลขาธิการประธานวุฒิสภา	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน และให้ขอได้เฉพาะผู้ได้รับ คำตอบแทนเป็นรายเดือน จากงบประมาณหมวด ค่าตอบแทน
๑๓	เลขาธิการรองประธาน สภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการรองประธานวุฒิสภา หรือเลขาธิการผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร	จ.ช.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๑๔	ผู้ช่วยเลขาธิการประธานรัฐสภา ผู้ช่วยเลขาธิการรองประธานรัฐสภา ผู้ช่วยเลขาธิการประธานสภา ผู้แทนราษฎร หรือผู้ช่วยเลขาธิการประธานวุฒิสภา	จ.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๑๕	ผู้ช่วยเลขาธิการรองประธานสภา ผู้แทนราษฎร ผู้ช่วยเลขาธิการรองประธานวุฒิสภา หรือผู้ช่วยเลขาธิการผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร	จ.ม.	ต.ช.	ปีเว้นปี	
๑๖	ที่ปรึกษาประจำ คณะกรรมการธิการสามัญ	บ.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๑๗	ผู้ชำนาญการประจำ คณะกรรมการธิการสามัญ	บ.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๑๘	นักวิชาการประจำ คณะกรรมการธิการสามัญ	บ.ม.	ต.ม.	ปีเว้นปี	
๑๙	เลขาธิการประจำ คณะกรรมการธิการสามัญ	บ.ม.	จ.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี ๔

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการการเมืองในกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ท.ช.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๔๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ต.ช.	ป.ช.	ปีเว้นปี	
๓	เลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ค.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	๒. ลำดับ ๓ - ๔ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๔๐ วัน หรือดำรงตำแหน่ง หลายตำแหน่งรวมกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน และให้ขอได้เฉพาะผู้ที่ ได้รับเงินเดือนตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหาร ราชการกรุงเทพมหานคร
๔	ผู้ช่วยเลขานุการ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ค.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๕	ประธานที่ปรึกษา ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ต.ช.	ป.ม.	ปีเว้นปี	๓. ลำดับ ๕ การเริ่มต้นขอพระราชทาน ขึ้นสายส่วย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่ จะขอพระราชทาน
๖	ที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร	ค.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๗	เลขานุการประธานสภา กรุงเทพมหานคร	บ.ม.	จ.ช.	ปีเว้นปี	
๘	เลขานุการรองประธานสภา กรุงเทพมหานคร	บ.ม.	จ.ช.	ปีเว้นปี	

บัญชี ๕

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
และสมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานสภากรุงเทพมหานคร	ต.ช.	ป.ม.	ปีเว้นปี	๑. ลำดับ ๑ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ๒. ลำดับ ๒ - ๕ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	รองประธานสภากรุงเทพมหานคร	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๓	สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร	จ.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๔	ประธานสภาเขตกรุงเทพมหานคร	จ.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๕	สมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร	บ.ช.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี ๖

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น
และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
	<u>องค์การบริหารส่วนตำบล</u>				
๑	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ท.ช.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่ง	๑. ต้องดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือหลายตำแหน่งติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ หรือได้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือหลายตำแหน่งมาแล้วมีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ได้นำตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ยกเว้นลำดับ ๘, ๑๕ และ ๒๖
๒	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ท.ม.	จ.ม.	๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราตามลำดับโดยเว้นระยะเวลา	
๓	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ง.ช.	บ.ม.	๒.๑ ดำรงตำแหน่งลำดับ ๑๗, ๙-๑๔, ๑๖-๒๕, ๒๗-๔๕ และ ๔๖	
๔	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ท.ช.	จ.ม.	ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือหลายตำแหน่ง	
๕	รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ท.ม.	จ.ม.	ต่อเนื่องกันเป็นเวลา	
๖	เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ง.ม.	บ.ม.	ไม่น้อยกว่า ๓ ปี	
๗	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ง.ช.	บ.ช.	บริบูรณ์	
	<u>องค์การบริหารส่วนจังหวัด</u>				
๘	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	ค.ม.	ป.ม.	๒.๑ ดำรงตำแหน่งลำดับ ๑๗, ๙-๑๔, ๑๖-๒๕, ๒๗-๔๕ และ ๔๖	๒. ลำดับ ๓, ๖, ๑๐-๑๓, ๑๗-๒๐, ๒๔-๒๕, ๒๘-๒๙, ๓๕-๓๖, ๔๒ และ ๔๓ ให้ขอได้เฉพาะผู้มีตำแหน่งตามกฎหมายนั้น ๆ เท่านั้น กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่งหลายคน ให้พิจารณาคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นเพียงตำแหน่งละ ๑ คนเท่านั้น
๙	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	จ.ช.	ท.ม.	ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือหลายตำแหน่ง	
๑๐	ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	บ.ม.	จ.ม.	ไม่ต่อเนื่องกัน มีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์	
๑๑	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	บ.ม.	จ.ช.	๒.๓ ตำแหน่งลำดับ ๘, ๑๕ และ ๒๖	
๑๒	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	ค.ม.	ท.ช.	ขอพระราชทาน	
๑๓	รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	จ.ช.	ท.ม.	ค.ม. - ท.ม. ทุกปี,	
๑๔	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด	จ.ม.	ท.ม.	ท.ม. - บ.ม. ปีเว้นปี	
	<u>เมืองพัทยา</u>				
๑๕	นายกเมืองพัทยา	ค.ม.	ป.ม.		
๑๖	รองนายกเมืองพัทยา	จ.ช.	ท.ม.		
๑๗	ประธานที่ปรึกษานายกเมืองพัทยา	บ.ม.	จ.ม.		
๑๘	ที่ปรึกษานายกเมืองพัทยา	บ.ม.	บ.ช.		
๑๙	เลขานุการนายกเมืองพัทยา	บ.ม.	จ.ช.		
๒๐	ผู้ช่วยเลขานุการนายกเมืองพัทยา	บ.ม.	จ.ม.		
๒๑	ประธานสภาเมืองพัทยา	ค.ม.	ท.ช.		
๒๒	รองประธานสภาเมืองพัทยา	จ.ช.	ท.ม.		

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๒๓	สมาชิกสภาเมืองพิทยา	จ.ม.	ท.ม.		
๒๔	เลขานุการประธานสภาเมืองพิทยา	บ.ม.	จ.ช.		
๒๕	ผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาเมืองพิทยา	บ.ม.	จ.ม.		
	เทศบาล				
๒๖	นายกเทศมนตรีเทศบาลนคร	ต.ม.	ป.ม.		
๒๗	รองนายกเทศมนตรีเทศบาลนคร	จ.ช.	ท.ม.		
๒๘	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลนคร	บ.ม.	จ.ม.		
๒๙	เลขานุการนายกเทศมนตรีเทศบาลนคร	บ.ม.	จ.ช.		
๓๐	ประธานสภาเทศบาลนคร	ต.ม.	ท.ช.		
๓๑	รองประธานสภาเทศบาลนคร	จ.ช.	ท.ม.		
๓๒	สมาชิกสภาเทศบาลนคร	จ.ม.	ท.ม.		
๓๓	นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง	จ.ช.	ท.ช.		
๓๔	รองนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง	จ.ม.	ต.ช.		
๓๕	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง	บ.ม.	บ.ช.		
๓๖	เลขานุการนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง	บ.ม.	จ.ม.		
๓๗	ประธานสภาเทศบาลเมือง	จ.ช.	ท.ม.		
๓๘	รองประธานสภาเทศบาลเมือง	จ.ม.	ต.ช.		
๓๙	สมาชิกสภาเทศบาลเมือง	บ.ช.	ต.ช.		
๔๐	นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล	จ.ม.	ท.ม.		
๔๑	รองนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล	บ.ช.	ต.ม.		
๔๒	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล	บ.ม.	บ.ช.		
๔๓	เลขานุการนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล	บ.ม.	บ.ช.		
๔๔	ประธานสภาเทศบาลตำบล	จ.ม.	ต.ช.		
๔๕	รองประธานสภาเทศบาลตำบล	บ.ช.	ต.ม.		
๔๖	สมาชิกสภาเทศบาลตำบล	บ.ม.	ต.ม.		

บัญชี ๗

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๓	ที่ปรึกษาประธานศาลรัฐธรรมนูญ	ท.ม.	ป.ช.	๑. ท.ม. - ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๔	ที่ปรึกษาทูลาการศาลรัฐธรรมนูญ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๕	เลขานุการประธานศาลรัฐธรรมนูญ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	เลขานุการตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	๒. ลำดับ ๓ - ๖ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น ๓. ลำดับ ๓ การเริ่มต้นขอพระราชทาน ชั้นสายสะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่จะ ขอพระราชทาน

บัญชี ๘

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการการเลือกตั้ง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานกรรมการการเลือกตั้ง	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	กรรมการการเลือกตั้ง	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๓	ที่ปรึกษาประจำประธานกรรมการ การเลือกตั้ง	ท.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
๔	ที่ปรึกษาประจำกรรมการการเลือกตั้ง	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๕	เลขานุการประจำประธานกรรมการ การเลือกตั้ง	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	เลขานุการประจำกรรมการการ เลือกตั้ง	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	๒. ลำดับ ๓ - ๖ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น ๓. ลำดับ ๓ การเริ่มต้นขอพระราชทาน ชั้นสายสะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่จะ ขอพระราชทาน

บัญชี ๙

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ตรวจการแผ่นดิน

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ๒. ลำดับ ๓ - ๖ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น ๓. ลำดับ ๓ การเริ่มต้นขอพระราชทาน ชั้นสายสะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาฯ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่จะ ขอพระราชทาน
๒	ผู้ตรวจการแผ่นดิน	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๓	ที่ปรึกษาประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน	ท.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
๔	ที่ปรึกษาผู้ตรวจการแผ่นดิน	ค.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๕	เลขานุการประธานผู้ตรวจการ แผ่นดิน	ค.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	เลขานุการผู้ตรวจการแผ่นดิน	ค.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี ๑๐

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	กรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๓	ที่ปรึกษาประธานกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ	ท.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
๔	ที่ปรึกษากรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	๒. ลำดับ ๓ - ๖ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๕	เลขานุการประธานกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	เลขานุการกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
					กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น
					๓. ลำดับ ๓ การเริ่มต้นขอพระราชทาน ชั้นสายสะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่จะ ขอพระราชทาน

บัญชี ๑๑

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๑ - ๓ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่ขอพระราชทาน ๒. ลำดับ ๔ - ๕ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่ขอพระราชทาน กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น ๓. ลำดับ ๕ การเริ่มต้นขอพระราชทาน ชั้นสายสะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่ขอ ขอพระราชทาน
๒	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๓	ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๔	ที่ปรึกษาประธานกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดิน	ท.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
๕	ที่ปรึกษากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	ที่ปรึกษาผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๗	เลขานุการประธานกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดิน	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๘	เลขานุการกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๙	เลขานุการผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี ๑๒

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ๒. ลำดับ ๓ - ๕ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น
๒	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๓	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๔	เลขานุการประจำประธาน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๕	เลขานุการประจำกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี ๑๓

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ม.ว.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ	ท.ช.	ม.ว.ม.	๑. ท.ช. - ป.ช. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	๒. ลำดับ ๓ - ๖ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๓	ที่ปรึกษาประจำประธานกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น
๔	ที่ปรึกษาประจำกรรมการกิจการ กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๕	เลขานุการประธานกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	เลขานุการกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี ๑๔

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ราชบัณฑิต และกรรมการตามกฎหมาย
ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ราชบัณฑิต	บ.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. กรณีได้ บ.ม. ขึ้นไป ต้องได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ครั้งสุดท้ายแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ๓. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราตามลำดับ เว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ จนถึง ม.ป.ช.	ต้องดำรงตำแหน่ง ราชบัณฑิต กรรมการ หรืออนุกรรมการ แล้วแต่กรณี มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	กรรมการตามกฎหมาย ที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า โปรดกระหม่อมแต่งตั้ง	บ.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. กรณีได้ บ.ม. ขึ้นไป ต้องได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ครั้งสุดท้ายแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ๓. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราตามลำดับ เว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ จนถึง ม.ป.ช.	
๓	อนุกรรมการ ในคณะกรรมการ ที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งตามกฎหมาย	บ.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. กรณีได้ บ.ม. ขึ้นไป ต้องได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ครั้งสุดท้ายแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ๓. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราตามลำดับ ๓.๑ บ.ม. - ป.ม. เว้นระยะเวลา ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ๓.๒ ป.ม. - ม.ว.ม. เว้นระยะเวลา ไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ ๓.๓ ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี ๑๕

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการ ยกเว้นที่ปรากฏในบัญชีอื่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	<u>ประเภททั่วไป</u> ระดับปฏิบัติงาน	บ.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน และดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน ขอ จ.ม. ๔. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน และดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี บริบูรณ์ ขอ จ.ช.	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. การันระยะเวลาสำหรับ ผู้ที่ได้รับบรรจุกลับ เข้ารับราชการ ภายหลัง ที่ออกจากราชการ เพื่อไปปฏิบัติงานตามที่ คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ในองค์การระหว่าง ประเทศหรือหน่วยงานที่ มิใช่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้น สำหรับการคำนวณ บำเหน็จบำนาญ เหมือนเต็มเวลาราชการ ให้นับระยะเวลาต่อกันได้
๒	ระดับชำนาญงาน	ค.ม.	ค.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ค.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ช.	
๓	ระดับอาวุโส	ท.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
๔	ระดับทักษะพิเศษ	ท.ช.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๕	<u>ประเภทวิชาการ</u> ระดับปฏิบัติการ	ค.ม.	-	-	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๖	ระดับข้าราชการ	ด.ช.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ด.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญการพิเศษ ขอ ท.ม. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญการพิเศษ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ขอ ท.ช.	
๗	ระดับชำนาญการพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง และได้ ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
๘	ระดับเชี่ยวชาญ	ท.ช.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๙	ระดับทรงคุณวุฒิ ที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๑๓,๐๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. เลื่อนชั้นตราตามลำดับ ได้ทุกปี จนถึง ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๑๐	ระดับทรงคุณวุฒิ ที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๑๕,๖๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๑	<u>ประเภทอำนวยการ</u> ระดับต้น	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง ของระดับชำนาญการพิเศษ และได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
๑๒	ระดับสูง	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
๑๓	<u>ประเภทบริหาร</u> ระดับต้น	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
๑๔	ระดับสูง ที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๑๔,๕๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. เลื่อนขั้นตราตามลำดับ ได้ทุกปี จนถึง ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๑๕	ระดับสูง ที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๒๑,๐๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๖	ระดับสูง ที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๒๑,๐๐๐ บาท ดำรงตำแหน่ง - ปลัดกระทรวง - หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือตำแหน่งเทียบเท่า	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี ๑๖

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ตำแหน่งที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ตำแหน่งที่ไม่มีวิทยฐานะ รับเงินเดือนอันดับ คศ. ๑	ค.ม.	-	-	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ชำนาญการ	ค.ช.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ค.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ขั้นต่ำของอันดับ คศ. ๓ ขอ ท.ม. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ขั้นต่ำของอันดับ คศ. ๓ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ขอ ท.ช.	๒. การนับระยะเวลาสำหรับ ผู้ที่ได้รับบรรจุกลับ เข้ารับราชการ ภายหลัง ที่ออกจากราชการ เพื่อไปปฏิบัติงานตามที่ คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ในองค์การระหว่าง ประเทศหรือหน่วยงานที่ มิใช่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้น สำหรับการคำนวณ บำเหน็จบำนาญ เหมือนเต็มเวลาราชการ ให้นับระยะเวลาต่อกันได้
	ตำแหน่งที่ไม่มีวิทยฐานะ รับเงินเดือนอันดับ คศ. ๒				
๓	ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ สำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง - ครู - ศึกษานิเทศก์ - รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	ท.ช.	-	-	
	ตำแหน่งที่ไม่มีวิทยฐานะ รับเงินเดือนอันดับ คศ. ๓ หรือไม่ต่ำกว่าอันดับ คศ. ๓				
๔	ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ สำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง - ผู้บริหารการศึกษา - ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง ของอันดับ คศ. ๓ และได้ ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ในปีที่เกิดขณอายุ ราชการ	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๕	ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ เชี่ยวชาญ	ท.ช.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๖	ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ เชี่ยวชาญพิเศษ ที่ได้รับเงินวิทยฐานะ ๑๓,๐๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. เลื่อนขั้นตราตามลำดับ ได้ทุกปี จนถึง ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๗	ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ เชี่ยวชาญพิเศษ ที่ได้รับเงินวิทยฐานะ ๑๕,๖๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี ๑๗

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	<u>ประเภททั่วไป</u> ระดับปฏิบัติงาน	บ.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน และดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน ขอ จ.ม. ๔. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน และดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี บริบูรณ์ ขอ จ.ช.	ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	ระดับชำนาญงาน	ต.ม.	ด.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	
๓	ระดับอาวุโส	ท.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
๔	<u>ประเภทวิชาการ</u> ระดับปฏิบัติการ	ต.ม.	-	-	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๕	ระดับชำนาญการ	ด.ช.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ด.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญการพิเศษ ขอ ท.ม. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญการพิเศษ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ขอ ท.ช.	
๖	ระดับชำนาญการพิเศษ	ท.ช.	-	-	
๗	ระดับเชี่ยวชาญ	ท.ช.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๘	<u>ประเภทอำนวยการท้องถิ่น</u> ระดับต้น	ด.ช.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ด.ช. ๒. ได้ ด.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม. ๓. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
๙	ระดับกลาง	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง และ ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ในปีที่เกษียณอายุราชการ	
๑๐	ระดับสูง	ท.ช.	ม.ว.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๔. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๑	<u>ประเภทบริหารท้องถิ่น</u> ระดับต้น	ท.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
๑๒	ระดับกลาง	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง และ ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ในปีที่เกษียณอายุราชการ	
๑๓	ระดับสูง	ท.ช.	ม.ว.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๔. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	

บัญชี ๑๘

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการทหาร

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	บุคคลเข้าทำหน้าที่ทหาร เป็นการชั่วคราว	ร.ง.ม.	-	-	๑. ลำดับ ๑ ต้องมีระยะเวลา ปฏิบัติงานติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่ม ปฏิบัติงานจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	พลอาสาสมัคร	ร.ง.ม.	-	-	๒. ลำดับ ๒-๒๒ ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๓	สิบตรี จ่าตรี จ่าอากาศตรี	ร.ง.ช.	-	-	๓. ผู้สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนทหาร ให้นับเวลาราชการ ตั้งแต่วันขึ้นทะเบียน ทหารกองประจำการ ในระหว่างที่กำลังศึกษา อยู่ในโรงเรียน
๔	สิบโท จ่าโท จ่าอากาศโท	ร.ท.ม.	-	-	
๕	สิบเอก จ่าเอก จ่าอากาศเอก	ร.ท.ช.	-	-	
๖	- จ่าสิบตรี พันจ่าตรี พันจ่าอากาศตรี - จ่าสิบโท พันจ่าโท พันจ่าอากาศโท - จ่าสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก	บ.ม.	บ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช.	
๗	จ่าสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก อัตราเงินเดือนจ่าสิบเอกพิเศษ พันจ่าเอกพิเศษ พันจ่าอากาศเอกพิเศษ	บ.ช.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. ๒. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม ๓. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	
๘	ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี	จ.ม.	-	-	
๙	ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท	จ.ช.	-	-	
๑๐	ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก	ต.ม.	-	-	
๑๑	พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี	ต.ช.	-	-	
๑๒	พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท	ต.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	
๑๓	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก	ท.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๔	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัคราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ	ท.ช.	-	-	๔. เกณฑ์การขอพระราชทาน ที่กำหนดไว้ตามชั้นยศ ให้รวมถึงว่าที่ยศนั้น ๆ ด้วย
๑๕	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัคราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	๑. ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ในปีที่เกษียณอายุราชการ	๕. การนับระยะเวลาสำหรับ ผู้ที่ได้รับบรรจุกลับ เข้ารับราชการ ภายหลัง ที่ออกจากราชการ เพื่อไปปฏิบัติงานตามที่ คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ในองค์การระหว่าง ประเทศหรือหน่วยงานที่ มิใช่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้น สำหรับการคำนวณ บำเหน็จบำนาญ เหมือนเต็มเวลาราชการ ให้นับระยะเวลาต่อกันได้
๑๖	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัคราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี	
๑๗	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัคราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ - รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี - ดำรงตำแหน่งรอง, เสนาธิการ, รองเสนาธิการของหน่วยงานที่มี ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นยศ พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี ขึ้นไป หรือ - ดำรงตำแหน่งผู้บังคับการกรม, ผู้บังคับการจังหวัดทหารบก, ผู้บังคับหมวดเรือ, ผู้บังคับกองบิน, ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร, ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก, ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ, ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารอากาศ, ตุลาคม พระธรรมนูญรองหัวหน้าสำนักงาน ศาลมณฑลทหาร, ตุลาคม พระธรรมนูญฝ่ายศาลทหารสูงสุด,	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
	ตุลาการพระธรรมนูญรองหัวหน้า ศาลทหารกลาง, ตุลาการพระธรรมนูญรองหัวหน้า ศาลทหารกรุงเทพ, ผู้อำนวยการกองอัยการศาลทหาร กรุงเทพ, ผู้อำนวยการกอง อัยการฝ่ายอุทธรณ์และฎีกา หรือ - ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง, นายทหารฝ่ายเสนาธิการ หรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งเทียบเท่าตำแหน่งดังกล่าว				
๑๘	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัคราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ - เงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี - ดำรงตำแหน่งรองเจ้ากรม, รองผู้บัญชาการกองพล, รองผู้บัญชาการกองเรือ, รองผู้บัญชาการกองพลบิน หรือตำแหน่งเทียบเท่าที่คุมกำลัง ตามที่กระทรวงกลาโหมและสำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ท.ช.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๑๙	พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๒๐	พลโท พลเรือโท พลอากาศโท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๒๑	พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๒๒	ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี ๑๙

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตำรวจ

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	พลตำรวจ	ร.ง.ม.	-	-	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันเริ่มเข้ารับราชการจนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	สิบตำรวจตรี	ร.ง.ช.	-	-	
๓	สิบตำรวจโท	ร.ท.ม.	-	-	
๔	สิบตำรวจเอก	ร.ท.ช.	-	-	
๕	จ่าสิบตำรวจ	บ.ม.	บ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช.	๒. ผู้สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนตำรวจ ให้นับเวลาราชการ ตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการ ตำรวจในระหว่างที่กำลัง ศึกษาอยู่ในโรงเรียน
๖	- จ่าสิบตำรวจ อัตราเงินเดือนจ่าสิบตำรวจพิเศษ - คาบตำรวจ	บ.ช.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. ๒. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๓. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	
๗	ร้อยตำรวจตรี	จ.ม.	-	-	
๘	ร้อยตำรวจโท	จ.ช.	-	-	
๙	ร้อยตำรวจเอก	ต.ม.	-	-	๓. เกณฑ์การ ขอพระราชทาน ที่กำหนดไว้ตามชั้นยศ ให้รวมถึงว่าที่ยศนั้น ๆ ด้วย
๑๐	พันตำรวจตรี	ต.ช.	-	-	
๑๑	พันตำรวจโท	ต.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	
๑๒	พันตำรวจเอก	ท.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๓	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ	ท.ช.	-	-	สำหรับการคำนวณ บำเหน็จบำนาญ เหมือนเต็มเวลาราชการ ให้นับระยะเวลาต่อกันได้
๑๔	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	๑. ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ในปีที่เกษียณอายุราชการ	
๑๕	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตำรวจตรี	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. รับเงินเดือนขั้นต้น ของพลตำรวจตรีมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปี	
๑๖	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ - รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตำรวจตรี - ดำรงตำแหน่งรองผู้บังคับการ	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
๑๗	พลตำรวจตรี	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
๑๘	พลตำรวจโท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๙	พลตำรวจเอก	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๒๐	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี ๒๐

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ผู้ช่วยผู้พิพากษา	ค.ม.	ค.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ค.ม. ๒. ได้ ค.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ช.	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่ม เข้ารับราชการจนถึง วันก่อนวันพระราชทาน เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโส ขอพระราชทาน ตามเกณฑ์ที่ดำรงอยู่ ก่อนการดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโส
๒	ข้าราชการตุลาการ ชั้น ๑	ค.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ค.ช. ๒. ได้ ค.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	
๓	ข้าราชการตุลาการ ชั้น ๒	ท.ม.	ม.ว.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. ๓. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๔. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๕. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
๔	ข้าราชการตุลาการ ชั้น ๓	ท.ช.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๔. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๕. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๕	ข้าราชการตุลาการ ชั้น ๔ ขึ้นไป	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี ๒๑

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานศาลปกครองสูงสุด	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๑-๓ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ๒. ลำดับ ๔ - ๖ ต้องมีระยะเวลารับราชการ ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๓. ลำดับ ๔ - ๖ การนับ ระยะเวลารับราชการ ปฏิบัติงานสำหรับ ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น ให้นับระยะเวลาที่เคยเป็น ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ พนักงาน องค์การของรัฐ หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ มารวมกับระยะเวลา รับราชการในตำแหน่ง ตุลาการศาลปกครอง ชั้นต้น หรือตุลาการ ประจำศาลปกครอง ชั้นต้นเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของ ปีที่จะขอพระราชทาน
๒	รองประธานศาลปกครองสูงสุด หรือประธานแผนก ในศาลปกครองสูงสุด	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	
๓	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด ตุลาการศาลปกครองสูงสุด	ป.ม.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	
๔	อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการหัวหน้าแผนกในศาลปกครอง ชั้นต้น	ท.ช.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๔. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๕. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๕	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น	ท.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. ๓. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๔. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๕. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๖. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๖	ตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น	ด.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ด.ช. ๒. ได้ ด.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	

บัญชี ๒๒

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ตะติยะยุติธรรม และผู้พิพากษาสมทบ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ตะติยะยุติธรรม	ต.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	ต้องดำรงตำแหน่ง ตะติยะยุติธรรม ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ดำรงตำแหน่ง จนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	ผู้พิพากษาสมทบ	จ.ม.	ต.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. ๒. เลื่อนตามลำดับชั้นตรา โดยมีระยะเวลาดำรง ตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบ ในการขอพระราชทาน แต่ละชั้นตรา ไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ ก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน	ต้องดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาสมทบ มาเป็นเวลารวมกัน ไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ดำรงตำแหน่ง จนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

บัญชี ๒๓

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการอัยการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ข้าราชการอัยการ ชั้น ๑	ต.ม.	ต.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่ม เข้ารับราชการจนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ตำแหน่งอัยการอาวุโส ขอพระราชทาน ตามเกณฑ์ที่ดำรงอยู่ ก่อนการดำรงตำแหน่ง อัยการอาวุโส
๒	ข้าราชการอัยการ ชั้น ๒	ต.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	
๓	ข้าราชการอัยการ ชั้น ๓	ท.ม.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. ๓. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๔. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๔	ข้าราชการอัยการ ชั้น ๔	ท.ช.	ม.ว.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๔. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
๕	ข้าราชการอัยการ ชั้น ๕ - ๖	ท.ช.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๔. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๕. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๖	ข้าราชการอัยการ ชั้น ๗ ขึ้นไป	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี ๒๔

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	ร.ง.ช.	ร.ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่ง ๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ตามลำดับชั้นตรา โดยเว้นระยะเวลา ๒.๑ ดำรงตำแหน่งลำดับ ๑ - ๓ ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือ หลายตำแหน่งต่อเนื่องกัน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี บริบูรณ์ ๒.๒ ดำรงตำแหน่งลำดับ ๑ - ๓ ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือ หลายตำแหน่งมาแล้ว มีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์	ต้องดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่งหรือ หลายตำแหน่งติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ หรือ ได้ดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่งหรือ หลายตำแหน่งมาแล้ว มีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ ได้ดำรงตำแหน่ง จนถึง วันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	ผู้ใหญ่บ้าน	ร.ง.ช.	ป.ช.		
๓	กำนัน	ร.ท.ช.	จ.ช.		

บัญชี ๒๕

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับเงินค่าจ้าง ตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำ ของข้าราชการพลเรือนระดับปฏิบัติการ แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือน ข้าราชการพลเรือน ระดับชำนาญการ	บ.ม.	จ.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๓. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	๑. ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงาน ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ว่า วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อน วันพระราชทานพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	ลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับเงินค่าจ้าง ตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำ ของข้าราชการพลเรือน ระดับชำนาญการขึ้นไป	บ.ช.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. ๒. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๓. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	๒. ต้องเป็นลูกจ้างประจำของ ส่วนราชการตามระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วย ลูกจ้างประจำของ ส่วนราชการ และหมายความรวมถึง ลูกจ้างประจำสังกัด หน่วยธุรการของรัฐสภา ศาล องค์การอิสระ ตามรัฐธรรมนูญที่เป็น ส่วนราชการ และ ลูกจ้างประจำของราชการ ส่วนท้องถิ่น แต่ไม่หมายความถึง ลูกจ้างเงินทุนหมุนเวียน ๓. ต้องเป็นลูกจ้างประจำที่มี ชื่อและลักษณะงาน ซึ่งเคยเทียบได้กับลูกจ้าง โดยตรงหมวดฝีมือขึ้นไป หรือลูกจ้างประจำ ที่มีชื่อและลักษณะ เหมือนข้าราชการ

บัญชี ๒๖

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานราชการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	พนักงานราชการ - กลุ่มงานบริการ - กลุ่มงานเทคนิค	บ.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๓. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๔. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	๑. ลำดับ ๑-๔ ต้องมีระยะเวลา ปฏิบัติงานติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	พนักงานราชการ กลุ่มงานบริหารทั่วไป	บ.ช.	ค.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. ๒. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๓. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช. ๔. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ม.	๒. ลำดับ ๕-๗ ต้องมีระยะเวลา ปฏิบัติงานติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๓	พนักงานราชการ กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	จ.ม.	ด.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. ๒. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช. ๓. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ม. ๔. ได้ ค.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ด.ช.	๓. ต้องเป็นพนักงานราชการ ตามสัญญาจ้าง ของส่วนราชการ ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ หรือพนักงานราชการ สังกัดหน่วยธุรการของ รัฐสภา ศาล และองค์กร อิสระตามรัฐธรรมนูญ ที่เป็นส่วนราชการ
๔	พนักงานราชการ กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ	จ.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน จ.ช. ๒. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ค.ม. ๓. ได้ ค.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ด.ช. ๔. ได้ ด.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๕	พนักงานราชการ กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ระดับทั่วไป	ต.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช. ๓. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม. ๔. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	๔. ต้องเป็นพนักงานราชการ ที่มีชื่อและลักษณะงาน ที่เทียบเท่ากับ ลูกจ้างประจำ ซึ่งเคยเทียบได้กับ ลูกจ้างโดยตรง หมวดฝีมือขึ้นไป ตามระเบียบ
๖	พนักงานราชการ กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ระดับประเทศ	ต.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม. ๓. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. ๔. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	กระทรวงการคลัง ว่าด้วยลูกจ้างประจำของ ส่วนราชการ
๗	พนักงานราชการ กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ระดับสากล	ท.ม.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. ๓. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๔. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	

บัญชี ๒๗

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่องค์การมหาชน
พนักงานองค์การของรัฐ หรือพนักงานหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน
ยกเว้นที่ปรากฏในบัญชีอื่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	หัวหน้าแผนก	บ.ม.	จ.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่ง ๒. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราตามลำดับขั้นตราโดยเว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ถึงเกณฑ์ขั้นสูงสุดของตำแหน่ง ๓. ลำดับ ๕ ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	๑. ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ต้องดำรงตำแหน่งบังคับบัญชาหรือผู้ปกครอง ๓. การเริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่งลำดับ ๑ ต้องดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ๔. ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการหรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดที่ไม่มีฐานะเป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๔.๑ เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่งต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๔.๒ ให้นับเวลาที่เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐแห่งอื่นมารวมกันได้
๒	ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้ากอง	บ.ช.	จ.ช.		
๓	ผู้ช่วยผู้ว่าการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการฝ่าย หรือ หัวหน้าฝ่าย	จ.ม.	ด.ม.		
๔	รองผู้ว่าการ รองผู้อำนวยการ หรือ ผู้ดำรงตำแหน่ง รองผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานนั้น	จ.ช.	ท.ช.		

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๕	ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานนั้น	ต.ม.	ป.ม.		แต่ต้องดำรงตำแหน่งปัจจุบัน มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ๔๓ กรณีเคยดำรงตำแหน่ง ตามลำดับ ๔ ในหน่วยงาน เดียวกัน ให้นับเวลาต่อเนื่องได้ ๕. การเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับ หน่วยงานที่มีการจัดโครงสร้าง หรือตำแหน่งไม่เป็นไปตามที่ กำหนดในบัญชีนี้ และไม่สามารถ เทียบเคียงได้ตามบัญชีนี้ ให้เป็นไปตามที่สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีพิจารณา

บัญชี ๒๘

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งในหน่วยราชการขององค์กรอิสระตามกฎหมาย
ที่ไม่เป็นข้าราชการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	พนักงาน	บ.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่ง ๒. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราตามลำดับขั้นตรา โดยเว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ถึงเกณฑ์ขั้นสูงสุดของตำแหน่ง ๓. ลำดับ ๖ - ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม. - ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	๑. ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ลำดับ ๑ ต้องดำรงตำแหน่งที่เริ่มจ้างโดยใช้คุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือดำรงตำแหน่งที่มีระดับหรืออัตราเงินเดือนเทียบเท่าตำแหน่งดังกล่าว ๓. เลขธิการ ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการหรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดที่ไม่มีฐานะเป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการนั้น ๓.๑ เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่งต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๓.๒ ให้นับเวลาที่เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐแห่งอื่นมารวมกันได้
๒	หัวหน้างานหรือตำแหน่งเทียบเท่า	จ.ม.	ต.ม.		
๓	รองผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการฝ่าย ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการสำนักงาน หรือตำแหน่งเทียบเท่า	ต.ม.	ท.ม.		
	ผู้ชำนาญการ หรือตำแหน่งเทียบเท่า				
๔	หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้ช่วยเลขธิการ ผู้ช่วยผู้ว่าการ หรือตำแหน่งเทียบเท่า	ค.ช.	ท.ช.		
	ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งเทียบเท่า				

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๕	รองเลขาธิการ รองผู้ว่าการ รองผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่ง รองผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานนั้น	ท.ม.	ป.ม.		แต่ต้องดำรงตำแหน่งปัจจุบัน มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ๓.๓ กรณีเคยดำรงตำแหน่ง ตามลำดับ ๕ ในหน่วยธุรการ เดียวกัน ให้นับเวลาต่อเนื่องได้
๖	เลขาธิการ ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร สูงสุดของหน่วยงานนั้น	ท.ม.	ป.ช.		๔. การเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับ หน่วยธุรการที่มีการจัดโครงสร้าง หรือตำแหน่งไม่เป็นไปตามที่ กำหนดในบัญชีนี้ และไม่สามารถ เทียบเคียงได้ตามบัญชีนี้ ให้เป็นไปตามที่สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีพิจารณา

บัญชี ๒๙
การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ที่ไม่เป็นข้าราชการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา	บ.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่ง ๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราตามลำดับชั้นตราโดยเว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ถึงเกณฑ์ขั้นสูงสุดของตำแหน่ง ๓. ลำดับ ๘ และลำดับ ๙ ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	๑. ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ต้องเป็นผู้ได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ๓. ลำดับ ๑ ต้องดำรงตำแหน่งที่เริ่มจ้างโดยใช้คุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือดำรงตำแหน่งที่มีระดับหรืออัตราเงินเดือนเทียบเท่าตำแหน่งดังกล่าว ๔. การนับระยะเวลาปฏิบัติงานสำหรับพนักงานที่เปลี่ยนสถานมาจากข้าราชการ หรือจากรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งมีใช้กรณีตามข้อ ๕ ให้นับระยะเวลาต่อกันได้ แต่ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการที่เสนอขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์
๒	หัวหน้างานหรือตำแหน่งเทียบเท่า	จ.ม.	ค.ม.		
๓	อาจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์	จ.ช.	ท.ม.		
๔	รองศาสตราจารย์	ค.ม.	ป.ช.		
๕	ศาสตราจารย์	ท.ม.	ม.ป.ช.		
๖	ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง รองคณบดี รองผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการศูนย์ รองผู้อำนวยการสถาบัน หัวหน้าภาควิชา หรือตำแหน่งเทียบเท่า	ค.ม.	ท.ม.		

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๗	รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการศูนย์ หรือตำแหน่งเทียบเท่า	ท.ม.	ท.ช.		๕. กรณีที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน ในสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เปลี่ยนสถานภาพจากข้าราชการ ให้ขอพระราชทานเครื่องราช อิสริยาภรณ์ตามเกณฑ์เดิม ของข้าราชการนั้น ๆ จนเกษียณอายุราชการตามบัญชี ข้าราชการในตำแหน่งและระดับเดิม ๖. ลำดับ ๘-๙ ที่ดำรงตำแหน่งโดยสัญญาจ้าง ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันมา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่เริ่มทำสัญญาจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๗. ลำดับ ๙ ต้องเป็นตำแหน่ง ที่กฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา บัญญัติให้เป็นผู้บริหารสูงสุด ของสถาบันนั้น ที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง ตามกฎหมาย และมีอำนาจ บังคับบัญชาผู้ดำรงตำแหน่ง ลำดับ ๘ รวมถึงผู้ปฏิบัติงาน ในสถาบันอุดมศึกษาด้วย
๘	อธิการบดี หรือตำแหน่งเทียบเท่า	ท.ม.	ป.ม.		
๙	ผู้บริหารสูงสุด ของสถาบันอุดมศึกษา	ท.ช.	ป.ม.		

บัญชี ๓๐

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่เจ้าหน้าที่สภาฯชาวไทย

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ระดับ ๑	ร.ง.ช.	ร.ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ร.ง.ช. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๑ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ร.ท.ม. ๓. ดำรงตำแหน่งระดับ ๑ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปีบริบูรณ์ ขอ ร.ท.ช.	๑. ต้องมีระยะเวลา ปฏิบัติงานติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ลำดับ ๒ - ๕ ซึ่งกำหนด ระยะเวลาเลื่อนขั้นตรา ๕ ปี หมายถึงต้องดำรง ตำแหน่งในระดับนั้น ๆ รวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ก่อนวัน พระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	ระดับ ๒	บ.ม.	บ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๒ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช.	
๓	ระดับ ๓	จ.ม.	จ.ช.	๑. ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ หรือระดับ ๔ เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ และหรือ ระดับ ๔ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	
	ระดับ ๔				
๔	ระดับ ๕	ต.ม.	ต.ช.	๑. ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ หรือระดับ ๖ เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ และหรือ ระดับ ๖ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	
	ระดับ ๖				
๕	ระดับ ๗ - ๙	ท.ม.	ท.ช.	๑. ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ หรือระดับ ๘ หรือระดับ ๙ เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ และหรือ ระดับ ๘ และหรือระดับ ๙ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
๖	ระดับ ๑๐	-	ป.ม.	ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	

บัญชี ๓๑

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้มีผลงานความดีความชอบอย่างยิ่ง

ลำดับ	ตำแหน่ง	การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	หมายเหตุ
๑	ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีผลงานความดีความชอบ อย่างยิ่ง	เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ ที่กำหนด ในบัญชีการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับผู้นั้น โดยจะลดระยะเวลาการเสนอ ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ลงจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวเกินสองปีมิได้	๑. ในบัญชีนี้ “ผู้ปฏิบัติงาน” หมายถึงผู้ดำรง ตำแหน่งตามบัญชีท้ายระเบียบนี้ ที่เป็น ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างในหน่วยงานของรัฐ ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะ ปกครองท้องถิ่น แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง กรรมการที่แต่งตั้งตามกฎหมาย และชาวต่างประเทศ
๒	ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งทุพพลภาพ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่	เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ ขณะที่ปฏิบัติหน้าที่นั้น แต่จะเลื่อนชั้นตราสูงขึ้นจากชั้นตราเริ่มต้น หรือชั้นตราที่ได้รับพระราชทานมาแล้ว เกินสองชั้นตรามิได้ เว้นแต่ยังต่ำกว่าชั้น บ.ม. ให้พิจารณาเสนอขอพระราชทานชั้น บ.ม.	๒. ผลงานความดีความชอบอย่างตามลำดับ ๑ ต้องมีกฎหมายหรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดให้ใช้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน ได้เป็นการเฉพาะเท่านั้น ๓. <u>ลำดับ ๒</u> ๓.๑ ต้องมิได้เกิดจากสาเหตุส่วนตัว หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ๓.๒ ให้รวมถึงผู้ที่พ้นจากการราชการหรือ พ้นจากการปฏิบัติงานเพราะเหตุ ทุพพลภาพนั้น ๔. ลำดับ ๑ และ ๒ ที่เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องได้รับการ พิจารณาเสนอขอพระราชทานตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยบำเหน็จ ความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๕. ให้คำนึงถึงสถานะของผู้นั้นในขณะ ที่ได้กระทำความดีความชอบ พฤติการณ์ และผลการปฏิบัติงานด้วย

บัญชี ๓๒

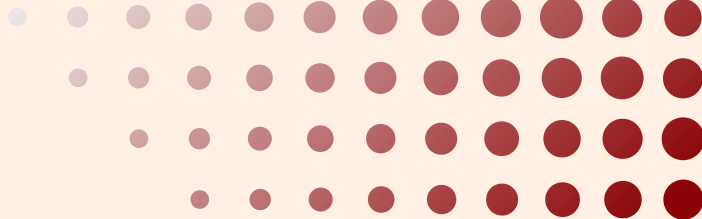
การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้แทนทางการทูตของต่างประเทศและชาวต่างประเทศ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	พระราชอาคันตุกะ หรือแขกของรัฐบาล	-	ม.ป.ช.	๑. ลำดับ ๒ - ๙ ๑.๑ เป็นผู้แทนทางการทูต ของต่างประเทศ ๑.๒ รับตำแหน่งประจำประเทศไทย ไม่น้อยกว่า ๒ ปี และใกล้จะพ้นตำแหน่งไป หรือพ้นจากตำแหน่งแล้ว เว้นแต่ผู้แทนทางการทูต ฝ่ายทหารซึ่งมีเวลา อยู่ในตำแหน่งน้อยกว่า ๒ ปี แต่ไม่น้อยกว่า ๑ ปี จะดำเนินการขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ได้ ๒. ลำดับ ๒ กรณีที่ได้รับพระราชทาน ชั้น ป.ช. มาแล้ว และกระทรวง การต่างประเทศเห็นควรเสนอ ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตรา ให้เป็นการเฉพาะราย ต้องเว้น ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี และ ให้ขอพระราชทานเลื่อนอีก ๑ ขั้นตรา จากที่เคยได้รับพระราชทาน ครั้งสุดท้าย ๓. ลำดับ ๑๑ - ๑๓ ๓.๑ เป็นกงสุลกิตติมศักดิ์ไทย ปฏิบัติงานดีเด่น หรือกระทำ ความดีความชอบเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งแก่ทางราชการไทย และประเทศไทย ๓.๒ ดำรงตำแหน่งกงสุล กิตติมศักดิ์ไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปี	๑. ลำดับ ๑ - ๙ หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าด้วย การขอพระราชทานให้เป็นหน้าที่ ของกระทรวงการต่างประเทศ ๒. กรณีเป็นผู้แทนทางการทูต ฝ่ายทหารซึ่งมียศทหาร ให้ถือปฏิบัติตามบัญชี การขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับ ข้าราชการทหารไทยโดยอนุโลม และพิจารณาความดีความชอบ ต่อราชการไทยประกอบ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจ และการขอพระราชทาน ของกระทรวงกลาโหม โดยให้กระทรวงการต่างประเทศ พิจารณาตามความเหมาะสมของ ขั้นตราที่กระทรวงกลาโหมเสนอ ขอพระราชทานก่อน ๓. ลำดับ ๑๐ และลำดับ ๑๔ เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องมากที่สุดพิจารณาเสนอ ขอพระราชทาน โดยให้กระทรวง การต่างประเทศพิจารณา ความเหมาะสมของขั้นตรา จากฐานานุรูป ความประพฤติ และผลงานความดีความชอบ ที่ได้กระทำแก่ราชการไทย และประเทศไทย ก่อนส่งเรื่อง เสนอขอพระราชทานไปยัง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๒	เอกอัครราชทูต	ป.ช.	-		
๓	อัครราชทูต	ป.ม.	-		
๔	อุปทูต	ท.ช.	-		
๕	อัครราชทูตที่ปรึกษา ประจำสถาน เอกอัครราชทูต	ท.ช.	-		
๖	ที่ปรึกษาประจำ สถานเอกอัครราชทูต	ท.ม.	-		
๗	เลขานุการเอก	ต.ช.	-		
๘	เลขานุการโท	จ.ช.	-		
๙	เลขานุการตรี	บ.ช.	-		
๑๐	เจ้าหน้าที่ ข้าราชการ หรือข้าราชการ ของรัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การ ระหว่างประเทศ	บ.ม.	ป.ช.		
๑๑	กงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์	ต.ม.	-		
๑๒	กงสุลกิตติมศักดิ์	จ.ม.	-		
๑๓	รองกงสุลกิตติมศักดิ์	บ.ช.	-		

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๔	ชาวต่างประเทศ นอกเหนือจาก ลำดับ ๑ - ๑๓	ตามที่กระทรวง การต่างประเทศ และสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี พิจารณาความเหมาะสม ของชั้นตรา		๓.๓ กรณีที่กระทรวงการต่างประเทศ เห็นควรเสนอขอพระราชทาน เลื่อนชั้นตราให้เป็นกรณีพิเศษ จากชั้นตราที่กำหนดไว้ ในบัญชีนี้ ต้องเว้นระยะเวลา ไม่น้อยกว่า ๕ ปี และให้ ขอพระราชทานเลื่อนอีก ๑ ชั้นตรา จากที่เคย ได้รับพระราชทานครั้งสุดท้าย	๔. กรณีชาวต่างประเทศรับราชการไทย หรือเป็นลูกจ้างรัฐบาลไทย ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบนี้ และตามบัญชีที่ผู้ยื่น คำร้องตำแหน่ง โดยอนุโลม การขอพระราชทาน ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

